Certificatieschema MPS-GAP

Datum van uitgifte : 1 april 2001

Herziening : 11 september 2024

Vastgesteld door : Het College van Deskundigen MPS, d.d. 30 augustus 2024, bekrachtigd door het Bestuur MPS d.d. 11 september 2024.

Datum van ingang : 1 januari 2025

In geval van twijfel of onduidelijkheid geldt de Nederlandse versie van het certificatieschema.

Niets uit dit certificatieschema mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van Stichting MPS.

Het certificatieschema omvat:
Certificatie criteria MPS-GAP
Bijlage A: NL MPS-GAP Sanctiereglement
Bijlage B: Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in landen die uitbreidingen toestaan
Bijlage C: Aanvullende besluiten
Gebruiksvoorschriften voor het uniforme MPS-vignet

De bijlagen en instructies maken geen deel uit van het normdocument.

Lijst versie-updates/herzieningen

Versie	vervangt versie	vervangt verouderd document	nieuw document wordt van kracht	beschrijving van wijziging
8.1-030309	8-190208	1-jan-10	1-jan-10	aanpassing 2.12c
8.2-151111	8.1-030309	1-jan-12	1-jan-12	aanpassing 2.4 en 2.8g
9-270213	8.2-151111	1-apr-13	1-apr-13	nieuwe versie na benchmark v4 GLOBALG.A.P.
10-100517	9-270213	1-jul-17	1-jul-17	nieuwe versie nav GLOBALG.A.P. v5
11-250418	10-100517	1-okt-18	15-sep-18	nieuwe versie nav benchmark met GLOBALG.A.P. v5
11.1-190220	11-250418	24-feb-20	24-feb-20	nieuwe versie nav benchmark met GLOBALG.A.P. v5.1
12	11.1	1-jan-25	1-jan-25	nieuwe versie nav benchmark met GLOBALG.A.P. v6
12	-	1-jan-25	1-jan-25	Aanvullend besluit overgangstermijn PPM toegevoegd

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

0 Algemene voorschriften

0.1 Termen en definities

Aanvrager	Natuurlijke of rechtspersoon die een aanvraag voor MPS-GAP certificatie indient bij een erkende certificatie-instelling.
Auditor	Een daartoe opgeleid en gekwalificeerd persoon die de audit uitvoert.
CI	Certificerende-instelling
Certificaat	Het document, uitgegeven door CI, waarmee kenbaar wordt gemaakt dat een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat bloemen en/of planten en/of uitgangsmateriaal, geteeld op het in het Certificaat omschreven bedrijf van de teler, in overeenstemming is met de eisen zoals vermeld in het certificatieschema MPS-GAP en op grond waarvan het recht op het voeren van een MPS-GAP-certificaat wordt verkregen.
Certificaathouder	Bedrijf dat door de certificatie-instelling is gecertificeerd op basis van het certificatieschema, het certificaat MPS-GAP heeft verkregen en gehouden is tot het nakomen van alle uit het certificatieschema voortvloeiende verplichtingen. Met certificaathouder wordt bedoeld dat de productieprocessen van een bedrijf gecertificeerd zijn.
CvD	College van Deskundigen
GGO	Genetisch gemodificeerd organisme
Groepslabel	Meerdere zelfstandige bedrijven voeren gezamenlijk één MPS-GAP Groepslabel.
Teler	De natuurlijke of rechtspersoon, die voldoet aan de eisen van het certificatieschema van MPS-GAP, die een Certificaat heeft ontvangen en daardoor het recht heeft verkregen MPS-GAP te voeren op de door hem in de overeenkomst opgegeven locatie(s) geteelde en af te leveren bloemen en/of planten en uitgangsmateriaal, alsmede voor bedrijfsgebonden reclame-uitingen (zoals briefpapier, brochures) op bovengenoemde locatie(s) waarop de bloemen en/of planten en/of uitgangsmateriaal zijn geteeld en afgeleverd, welke locatie(s) is (zijn) gespecificeerd in het Certificaat met bovengenoemd registratienummer van de teler. De teler is wettelijk verantwoordelijk voor de productieprocessen en de producten van de betreffende scope, die door deze personen of bedrijven worden verkocht.
MPS	Schema-eigenaar
Parallel eigendom	Situatie waarin telers ongecertificeerde producten kopen van dezelfde soort als de soort die zij zelf onder gecertificeerde productie productie telen.
PPM	Plant Propagation Material (uitgangsmateriaal)
Productielocatie	Locatie in eigendom of gehuurd door 1 juridsche entiteit waar dezelfde productiefactoren (water, machines, etc) worden gebruikt. Kunnen meerdere gewassen op 1 locatie worden geteeld. Eén rechtspersoon met meerdere locaties wordt gecertificeerd als multisiteproducent. Alle productielocaties vallen binnen de scope van de certificering.
Scope	De producten van de genoemde locaties waarvan door CI is vastgesteld dat deze aan de eisen voldoen
MPS portfolio	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

MPS-GAP is, naast MPS-ABC en MPS-SQ, één van de grootste diensten van MPS. Ook is er de HortiFootprint Calculator, een gezamenlijk initiatief van MPS en LetsGrow.com, waarbij de nadruk ligt op het reduceren van de CO2-voetafdruk van kwekers. Het is een innovatieve softwaretool die de CO2-voetafdruk van de tuinbouwproductie meet en telers helpt duurzamere keuzes te maken.

0.1.2 Benchmark

Versie 12 van MPS-GAP is genbenchmarkt met GLOBALG.A.P. optie 3 Flowers & Ornamentals versie 6.0.

0.2 Toepassingsgebied

a Het certificatieschema is van toepassing op sierteeltproducten en uitgangsmateriaal.

Voor te certificeren producten, zie productlijst van GLOBALG.A.P. Uitgesloten zijn in potten geteelde groenten en fruit als de intentie is deze als volwassen planten te telen en direct aan de eindconsument te verkopen (ook zonder rijp fruit).
Struiken en bomen die in het huidige seizoen geen vruchten dragen, maar in de toekomst (bijv. volgend seizoen) vruchten kunnen dragen, kunnen vallen onder MPS-GAP als sierteeltproduct.
Al het uitgangsmateriaal dat voor eigen teelt gebruikt wordt, inclusief bollen, vallen niet onder de PPM module.

b De certificaathouder is een teler van sierteeltproducten en/of uitgangsmateriaal.

0.3 Doel

a Doel van het schema is verbetering van het management en productiemethoden ten einde voortdurend optimaal te kunnen voldoen aan de wensen en verwachtingen van de klant.

0.4 Financiën

a De aanvrager en certificaathouder zijn de kosten van het certificatieonderzoek en van de periodieke controles verschuldigd aan de uitvoerende CI. Deze kosten worden door de betreffende CI rechtstreeks gefactureerd op basis van een overeenkomst tussen de CI en de aanvrager respectievelijk de certificaathouder.

0.5 Ontheffing

a Van één of meer voorwaarden of verplichtingen kan in bijzondere gevallen door het CvB van MPS (tijdelijk) ontheffing worden verleend indien naar zijn oordeel:
* het voldoen hieraan in redelijkheid niet kan worden gevergd
* of als op andere wijze kan worden aangetoond dat aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan
* de ontheffing geen betrekking heeft op wettelijke eisen en/of ingaat tegen wettelijke bepalingen.

b Aan de ontheffing en de mede op grond van deze ontheffing verleende toekenning van het certificaat kunnen beperkingen, voorwaarden en voorschriften worden verbonden.

c De ontheffing wordt schriftelijk vastgelegd en toegestuurd aan de betreffende aanvrager/certificaathouder. De ontheffing moet bewaard worden door de aanvrager/certificaathouder en beschikbaar zijn bij eventuele controles.

0.6 Aansprakelijkheid

a MPS is op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele schade, hoe ook genoemd, van aanvragers, van certificaathouders of van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de uitvoering van het certificatieschema. De certificaathouders vrijwaren MPS tegen aanspraken van derden.

0.7 Certificatie-instellingen

a Controle op het voldoen aan de voorwaarden van MPS-GAP en certificatie wordt uitgevoerd door een CI die daartoe een overeenkomst met MPS heeft gesloten. De audit kan ook worden uitgevoerd door een auditor van een door de CI erkende externe controle organisatie.

b Bij de controles dient gebruik te worden gemaakt van gekwalificeerde auditoren:

kennis van gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en GAP, verkregen ofwel door de opleiding, ofwel door ervaring of door afronding van een formele cursus.
MBO opleiding afgerond in een voor het schema relevante richting (minimale duur opleiding 2 jaar)
minimaal 2 jaar werkervaring na afronding van de opleiding. Minimaal 3 jaar werkervaring in het algemeen in de tuinbouwsector (productie of kwaliteitszorg in de sierteeltsector)
talenkennis: de lokale werktaal inclusief de gebruikelijke vaktermen.
De ~~kandidaat-inspecteur~~ auditor dient minimaal één inspectie te observeren.
De CI dient als getuige ten minste één inspectie bij een ~~producent~~ teler door een al gekwalificeerde auditor bij te wonen

Voor de eerste ~~inspecteur~~ auditor van de CI gelden de interne procedures van de CI.
GLOBALG.A.P. online training, met succesvolle afsluiting van één online test per revisie periode (eens per 3 jaar).

c De auditor(en) moet(en) zich bij haar/hun werkzaamheden op verzoek van de teler kunnen legitimeren.

0.8 Aanvraag

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

a De teler moet alle locaties waar het gewas wordt geteeld of verwerkt waarvoor certificatie wordt aangevraagd aanmelden voor certificatie. De scope heeft betrekking op de totale teelt (van opkweek tot de oogst) en op de behandeling van producten, zolang de producten in eigendom zijn van de teler.

b Wanneer er geen behandeling van producten (chemisch, verpakken, opslag, wassen enz) plaatsvindt, moet dit worden aangegeven. Product dat geproduceerd is op een niet geregistreerde locatie kan niet gecertificeerd worden en insgelijks andere producten dan de producten die in de geregistreerde scope staan en die op een geregistreerde locatie geteeld worden, kunnen niet gecertificeerd worden.
Wanneer productverwerking is uitgesloten, gelden de regels van het Algemeen Reglement Regels voor Planten 2.3 van GG.
Onder opslag wordt verstaan dat het product minimaal een nacht op het bedrijf staat.
Voor producten die dezelfde dag nog opgehaald worden, gelden eventuele eisen niet.

c Alle relevante informatie met betrekking tot producenten die een aanvraag indienen voor MPS-GAP certificatie moet geregistreerd worden om als producent MPS-GAP geregistreerd te worden. Deze registratie informatie houdt in: naam van het bedrijf, naam van de contactpersoon, volledig actueel adres (bezoek en post), andere ID en contactgegevens.

d Als een productie-eenheid overgaat op een andere juridische entiteit, kan een certificaat niet op een andere juridische entiteit worden overgedragen. In dit geval is een initiële audit vereist.

e Certificaat kan alleen aangevraagd worden voor het totale bedrijf (de juridische entiteit) voor de relevante scope en niet voor één of enkele gewas(sen), per locatie of welk deel dan ook van het bedrijf.

f Wanneer productielocaties niet in eigendom zijn van de certificaathouder moet er een ondertekend document zijn met daarin de volgende informatie: de eigenaar van de locatie heeft geen verantwoordelijkheid of beslissingsbevoegdheid mbt werkzaamheden op de verhuurde locatie(s).
Daarnaast moet er een ondertekend contract zijn met daarin de volgende punten:
* Naam van de certificaathouder
* Naam en adres van de eigenaar van de locatie
* Details van de locatie(s)

g Na ontvangst van het aanmeldingsformulier wordt deze binnen 28 kalenderdagen bevestigd nadat de CI een uniek GLOBALG.A.P. Number (GGN) heeft ontvangen.
GLN (Global Location Number) mag ook worden gebruikt.

0.8.1 Parallel eigendom

a Elke aanvrager/certificaathouder die zowel MPS-GAP gecertificeerd product als niet-gecertificeerd in eigendom heeft, of de intentie heeft niet-gecertificeerd product bij te kopen het komende seizoen, moet geregistreerd worden voor parallel eigendom.

b De teler moet de CI tijdens het registratieproces informeren over zijn aanvraag voor parallel eigendom.

c Parallele productie is niet toegestaan binnen MPS-GAP.

0.8.2 Oogst uitsluiting

Wanneer oogst wordt uitgesloten, zal het Algemeen Reglement Regels voor Planten 2.2 van GG gevolgd worden.

0.9 Audits (algemeen)

a De audit bestaat uit een bedrijfsbezoek waarin wordt beoordeeld of aan de gestelde eisen wordt voldaan. Elementen zijn onder andere een visuele controle (van het bedrijf zelf, de bedrijfsuitrusting, de bedrijfsvoering en de registraties op het bedrijf) en een fysieke controle (op de kas, oppervlakte, aanwezige installaties, voorraden, aard van de beschermingsmiddelen, meststoffen, afval, administratie, etc). Tevens worden de teler en zijn medewerkers om eventuele toelichting gevraagd.

b Toezicht wordt uitgeoefend op de aangemelde productielocaties.

c Een MPS-GAP audit zal normaal gesproken minimaal 3 uur duren per juridische entiteit. Dit is inclusief invullen van de checklist en rapporteren aan de teler.

d Factoren die de auditduur kunnen beinvloeden zijn (lijst is niet volledig): aantal locaties (incl. ligging), aantal gewassen, aantal werknemers, type audit (certificatieaudit of periodieke), toegankelijkheid en overzichtelijkheid van de gegevens.

e De teler is er verantwoordelijk voor dat derden die werkzaamheden uitvoeren op zijn bedrijf voldoen aan de betreffende eisen zoals gesteld in het certificatieschema MPS-GAP.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

f Bij elk controlepunt wordt vastgesteld in hoeverre het is geïmplementeerd:
Ja: de implementatie is akkoord
Nee: uitwerking van het controlepunt is (in belangrijke mate) niet gedocumenteerd en/of geïmplementeerd, normelementen zijn niet conform (de geest van) het schema gedocumenteerd / geïmplementeerd waardoor structurele tekortkomingen bestaan)
Toelichting moet vastgesteld worden voor elk controlepunt. Elk controlepunt kan "niet van toepassing zijn", tenzij anders aangegeven in het document. In uitzonderingsgevallen waarbij het controlepunt toch "niet van toepassing" is, moet ja worden ingevuld met een duidelijke motivering.

g De controlepunten 1.1, 1.2, 2.1, 2.2a, 2.2b, 2.3, 2.4, 2.5,2.7, 2.8, 2.9c, 2.9d, 2.9g, 2.10d, 2.10f, 2.11, 2.12a, 2.12b, 2.12c, 2.13b, 2.13e, 2.13g, 2.13h, 2.13j, 2.14a, 2.14c, 2.14d, 2.14e, 2.14f, 2.14g, 2.14h, 2.14i, 2.14k, 2.14l, 2.14n, 2.14o, 2.15c,2.16a, 2.16c, 2.16e, 2.16i, 2.16j, 2.19c, 2.19e, 2.19g, 2.19h, 2.19k, 2.19l, 2.19m, 2.19o, 2.21, 2.22, 2.23a, 2.23c, 2.23e, 2.24a, 2.24b, 2.24c, 2.25a, 2.25b, 2.25c, 2.27, 2.29, 2.30 (3.2.1/ 3.2.2/ 3.2.3/ 3.2.4/ 3.2.7/4.1.11/ 5.1/ 5.3/ 5.4/ 6.1.1/ 6.1.2/ 6.1.4/ 6.1.5/ 6.2.1) zijn verplicht.

h De auditor geeft op de checklist zijn bevindingen weer en biedt de deelnemer de mogelijkheid nog mutaties mee te geven door deze te vermelden op de checklist. De auditor vermeldt tevens de afwijkingen en vult de samenvatting van de checklist in (auditdatum, duur van de audit, de gecontroleerde locaties).

i Om het certificaat toe te kennen moet aan 100% van de verplichte major controlepunten ~~(waaronder de verplichte controlepunten)~~ en minimaal 95% van de minor controlepunten worden voldaan. Het absolute aantal minor controlepunten waaraan voldaan moet worden, wordt hierbij afgerond naar boven. Bij maximaal 5% van de minor controlepunten, mag tijdens de audit worden geconstateerd dat het betreffende criterium niet is geïmplementeerd ~~(uitgezonderd de verplichte controlepunten)~~. Het absolute aantal controlepunten van deze 5% wordt hierbij afgerond naar beneden.

j Wordt bij minder dan 95% van de controlepunten geconstateerd dat deze zijn geïmplementeerd~~, of is er bij meer dan 5% van de controlepunten (~~of een van de verplichte controlepunten) geconstateerd dat deze niet zijn geïmplementeerd, dan wordt dit beschouwd als een afwijking.

k Indien er een afwijking is geconstateerd, kan pas positief worden besloten over toekenning van het certificaat nadat deze afwijking door corrigerende maatregelen door de teler aantoonbaar is hersteld en aan minimaal 95% van de minor controlepunten ~~(waaronder de verplichte controlepunten)~~ en 100% van de verplichte controlepunten voldaan wordt. ~~(of er nog maximaal 5% van de controlepunten is die niet zijn geïmplementeerd, uitgezonderd de verplichte controlepunten),~~ CI hierover schriftelijk (inclusief onderbouwende documentatie) is geïnformeerd en dit heeft kunnen verifiëren.

l Indien de aard van de corrigerende maatregelen op geconstateerde afwijkingen het noodzakelijk maakt om verificatie op het bedrijf uit te voeren, of indien extra tijd nodig is voor de beoordeling van de corrigerende maatregelen ten kantore van CI, dan brengt CI de kosten die hiermee gepaard gaan in rekening bij de deelnemer.

m Indien negatief wordt besloten over toekennen van het certificaat, of indien niet tijdig informatie van de teler is ontvangen, wordt de overeenkomst voor de duur van maximaal ~~6~~ 12 maanden opgeschort. Indien de teler er tijdens deze periode van ~~6~~ 12 maanden niet in slaagt alsnog corrigerende maatregelen aan te tonen, wordt de aanvraagprocedure definitief afgesloten. Een nieuwe aanvraag voor certificatie kan vervolgens worden gestart vanaf de aanmelding, echter pas na verloop van 12 maanden na afsluiten van de eerdere aanvraag.

n Tegen het besluit kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt bij de CI binnen 2 weken na de datum van ontvangst van het resultaat van de audit.

o Certificatie moet binnen 28 kalenderdagen na afsluiten van nog uitstaande tekortkomingen worden bevestigd.

p Binnen een week na toekenning van het certificaat verstrekt de certificatie-instelling aan MPS de volgende gegevens:
* de naam van de onderneming van de certificaathouder, alsmede - indien deze hiervan verschilt - de handelsnaam waaronder het bedrijf wordt uitgeoefend;
* de naam van de persoon die de onderneming rechtsgeldig vertegenwoordigt;
* het adres en de plaats van de onderneming van de certificaathouder en bijbehorende vestigingsplaatsen waar het bedrijf wordt uitgeoefend;
* de datum van de eerste inschrijving als certificaathouder.
* scope

q Het combineren van een audit voor MPS-GAP met een audit voor een andere certificatieregeling is toegestaan.

r Een kopie van het auditrapport wordt alleen aan derden verstrekt na schriftelijke toestemming van de teler.

s Het eindrapport moet worden beschermd of anderszins worden beheerst om ongeoorloofde veranderingen, etc. voorafgaand aan distributie te voorkomen.

0.9.1 Certificatie audit

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

a Audits moeten zoveel mogelijk tijdens de oogst plaatsvinden. Er zijn alternatieve opties, wanneer dat niet mogelijk is, bij voorkeur zo dicht mogelijk rond de oogst (ervoor of erna). In deze gevallen moet rechtvaardiging door de CI worden gegeven en moet het worden genoteerd op het auditrapport.

b Wanneer het niet mogelijk is om alle controle punten te checken is een vervolgaudit nodig of kan bewijs worden toegezonden per fax, foto's of ander acceptabel bewijs. Er wordt geen certificaat uitgegeven voordat alle controlepunten zijn gecheckt en afgesloten zijn. Als de producent eenmaal is geregistreerd en de oogst al plaatsgevonden heeft op moment van de audit, dan moet de producent bewijs bewaren van naleving van de controlepunten gerelateerd aan die oogst. Anders kunnen sommige controlepunten mogelijk niet meer gecheckt worden en is certificatie niet mogelijk tot aan de volgende oogst.

c Een teler kan certificatie voor meerdere gewassen willen aanvragen en het kan zijn dat de oogsttijdstippen van de gewassen niet samen vallen. Wanneer de oogsttijdstippen gelijktijdig zijn, zal de inspectie het eerste jaar zo gepland worden dat het hoofdgewas bekeken kan worden tijdens of zo dichtbij de oogst als mogelijk, daarbij in de veronderstelling zijnde dat de vereisten voor de andere gewassen in dezelfde mate nageleefd worden. Wanneer de CI het noodzakelijk acht, kan bewijs van naleving geeist worden dichterbij de oogst van de "niet-hoofd"gewassen en een nieuw bezoek mag gepland worden als er nog openstaande beheerspunten geverifieerd moeten worden. Als de gewassen opeenvolgend geoogst worden, moet in het eerste jaar een volledige inspectie van het eerste gewas plaatsvinden tijdens de oogst. Opeenvolgende gewassen die in dat jaar geteeld worden, kunnen alleen toegevoegd worden aan het certificaat als naleving aan de vereisten van alle gewassen is aangetoond of door een bedrijfsinspectie op het moment dat alle gewassen geoogst worden of door toepassing van richtlijn 0.9.1.b.

d De teler ontvangt van CI een certificaat met een geldigheidsduur van één jaar ('Geldig vanaf' datum plus één jaar minus één dag.). De eerste geldigheidsdatum die verschijnt op een papieren certificaat zal de datum zijn wanneer de CI besluit tot certificatie nadat alle afwijkingen zijn afgesloten. De CI mag de certificeringscyclus en de geldigheidsduur inkorten, maar niet langer maken.

e Openstaande tekortkomingen moeten binnen 3 maanden na de certificatie audit opgelost zijn.
Wanneer de tekortkomingen niet binnen deze gestelde termijn worden opgelost, moet er een volledige inspectie worden uitgevoerd voordat er een certificaat kan worden afgegeven.

f Een initiële audit is de eerste audit die bij een teler die nog niet gecertificeerd is.
Wanneer een teler overstapt van GLOBALG.A.P. of gebenchmarkt schema naar MPS-GAP, wordt dit niet als een initële audit gezien.

~~f~~ ~~Wanneer de oorzaak van de waarschuwing niet binnen de gestelde termijn wordt verholpen, moet er binnen 3 maanden een volledige inspectie worden uitgevoerd voordat er een certificaat kan worden afgegeven.~~

~~g~~ ~~Indien een teler niet binnen 28 dagen voldoet aan de gestelde eisen, wordt de status "open tekortkoming" ingesteld in de GLOBALG.A.P. database.~~

0.9.2 Periodieke controles

a De certificaathouder is verplicht tot het periodiek laten uitvoeren van controles door een certificatie-instelling om te beoordelen of het bedrijf blijvend voldoet aan de in dit certificatieschema gestelde eisen en of het beeldmerk MPS-GAP wordt gebruikt conform het reglement.
Deze periodieke controle moet tenminste eens per twee jaar plaatsvinden tijdens het oogstseizoen en wanneer productverwerking van toepassing is, zal dit deel van de audit zijn.

b De frequentie is vastgesteld op een maal per 12 maanden. CI kan op termijn besluiten deze frequentie te verhogen indien dit noodzakelijk blijkt, maar er moet minimaal 6 maanden tussen 2 periodieke controles in zitten. De teler moet zich jaarlijks laten registreren voor de vervaldatum van het certificaat.

c de 'Geldig vanaf' datum voor vervolgcertificaten die worden afgegeven wordt altijd afgeleid van de 'Geldig vanaf' datum van het oorspronkelijke certificaat (bijv. 14 februari 2012, 14 februari 2013, etc.), behalve wanneer de certificatiebeslissing wordt genomen na de vervaldatum van het oorspronkelijke certificaat. In dat geval is de 'Geldig vanaf' datum de datum waarop de certificeringsbeslissing is genomen (bijv. oorspronkelijke geldig tot datum: 13 februari 2012, datum certificeringsbeslissing: 25 februari 2012, Geldig vanaf datum: 25 februari 2012, geldig tot datum: 13 februari 2013).

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

d De CI heeft de mogelijkheid om de geldigheid van het certificaat met maximaal 4 maanden te verlengen na de periode van 12 maanden, mits daar een goede reden voor is. Die moet vastgelegd worden.
Gegronde redenen voor het verlengen van de geldigheid van het certificaat:
* De CI wil een audit plannen nadat het certificaat is verlopen om een bepaald (deel van een) proces te kunnen beoordelen, omdat het tijdens een eerdere audit niet is gezien of om een nieuw toegevoegd product of proces te kunnen zien.
* CI heeft een tekort aan middelen (bijv geen/onvoldoende auditoren beschikbaar, geen transport in afgelegen gebieden) .
* Overmacht (natuurramp, politieke instabiliteit, epidemie, afwezigheid van de teler als gevolg van medische redenen).
Voor de volgende cyclus moet de volledige registratievergoeding betaald worden.
De~~producent~~ teler wordt tijdens de verlengingsperiode opnieuw geïnspecteerd.
Op verzoek van de~~producent~~ teler wordt het product opnieuw in de GLOBALG.A.P.-database aanvaard voor een volledige volgende cyclus binnen de oorspronkelijke geldigheidsperiode van het certificaat.
Als het certificaat verlopen is, kan het niet meer verlengd worden.

e Indien een certificaat dat niet verlengd is en niet "heraanvaard" is, afloopt en de vervolginspectie (uit te voeren door dezelfde CI) gaat plaatsvinden binnen 12 maanden na de afloopdatum, moet daarvoor een geldige motivering worden gegeven en start er een nieuwe certificeringscyclus. Door dezelfde 'Geldig tot en met' datum in te stellen als voorheen, kan de oude cyclus weer van kracht worden gemaakt. De cyclus kan niet worden gewijzigd indien het certificaat verlengd is en product "heraanvaard" is gedurende de oude certificeringsperiode/-cyclus. De CI past de regels voor de initiële (eerste) inspectie toe als het certificaat meer dan 12 maanden verlopen is.

f De CI kan bepalen dat een extra periodieke controle noodzakelijk is, bijvoorbeeld naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen, of na ontvangst van klachten over de certificaathouder.

g In het geval dat er geen product uit de geregistreerde scope aanwezig is tijdens de jaarlijkse audit en de teler heeft zich wel opnieuw laten registreren voor de vervaldatum van het certificaat en de desbetreffende CI heeft ook het vorige certificaat verstrekt, heeft de CI de mogelijkheid om de geldigheid van het certificaat met maximaal 4 maanden te verlengen na de periode van 12 maanden. De opeenvolgende audit kan dan worden uitgevoerd op elk moment tijdens een "inspectieraam" dat zich uitstrekt over 8 maanden: van 4 maanden voorafgaand aan de oorspronkelijke vervaldatum van het certificaat tot 4 maanden na die vervaldatum.

h Indien de gecertificeerde teler de tijdens jaarlijkse audits geconstateerde afwijkingen niet tijdig kan corrigeren en niet meer aan de gestelde eisen kan voldoen, wordt de overeenkomst gedurende ~~6~~12 maanden opgeschort en het certificaat ingetrokken. De teler wordt hierover schriftelijk geïnformeerd. Na intrekken van het certificaat mag geen gebruik gemaakt worden van het certificatiemerk en het vignet. Het certificaat dient te worden teruggestuurd naar CI. Indien de teler er tijdens deze periode van ~~6~~12 maanden niet in slaagt alsnog corrigerende maatregelen aan te tonen, is de overeenkomst is na het verstrijken van deze periode ontbonden.

i De geconstateerde afwijking dient aantoonbaar te worden hersteld per direct of middels een Plan van Aanpak binnen 28 dagen na ontvangst van het resultaat van de audit. Als datum van ontvangst van het resultaat van de audit geldt de datum van uitvoering van de audit (en dus niet de datum van de brief met de rapportage) Dit betekent dat de deelnemer meteen na de uitvoering van de audit kan beginnen met het nemen van corrigerende maatregelen. CI dient hierover schriftelijk geïnformeerd te worden.

0.9.3 10% audits

a Bij 10% van de bedrijven die producten laten certificeren op basis van MPS-GAP wordt jaarlijks een onaangekondigde audit uitgevoerd. Dit zijn telkens andere bedrijven. Tijdens deze audits moet minimaal één product uit de geregistreerde scope aanwezig zijn (in de kas, schuur, o.i.d.).

b Keuze van de bedrijven wordt gebaseerd op geografie, gewastype en audithistorie.

c De CI zal de certificaathouder binnen 48 uur van te voren informeren over het voorgenomen bezoek. In geval van uitzondering als de voorgestelde datum onmogelijk is om door de certificaathouder te worden geaccepteerd (door medische of andere gerechtvaardigde redenen), zal de certificaathouder één andere kans hebben om geinformeerd te worden over een onaangekondigde audit. De certificaathouder zal een geschreven waarschuwing ontvangen als de eerste, of waar van toepassing, de tweede voorgestelde datum niet geaccepteerd wordt. De certificaathouder zal nog een 48-uurs mededeling van een bezoek ontvangen. Als het bezoek niet plaats kan vinden wegens niet-gerechtvaardigde redenen, zal een volledige opschorting uitgegeven worden.

d De CI moet verzekeren dat in de steekproef van onaangekondigde bezoeken, de certificaathouders die geen eerste audit hadden tijdens de oogst een grotere kans hebben om een onaangekondigd bezoek te krijgen tijdens de volgende oogst (dit moet aan de certificaathouder duidelijk gemaakt worden bij het afspreken van de inspectietiming. De CI moet aanvullend moeite doen om de volgende inspectie tijdens de oogst te doen.

e Per jaar moet minstens 1 onaangekondigde audit worden uitgevoerd, dat wil zeggen dat wanneer een CB minder dan 10 gecertficeerde bedrijven heeft er jaarlijks ten minste 1~~producent~~ teler geaudit moet worden.

f Het is mogelijk om een nieuw product aan het bestaande certificaat toe te voegen tijdens een onaangekondigde audit, onder voorwaarde dat alle van toepassing zijnde eisen zijn gecontroleerd.
Het nieuwe product kan op het certificaat worden toegevoegd met een andere ingangsdatum. De oorspronkelijke ingangsdatum van het certificaat bliift staan.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

g CIPRO-beoordelingen mogen worden meegenomen in het aantal onaangekondigde vervolgaudits per jaar.
De CI is verantwoordelijk voor de afhandeling van geconstateerde afwijkingen tijdens deze audit.

h Reguliere controles (certificatie of periodiek) en onaangekondigde controles mogen niet gelijktijdig uitgevoerd worden. Tussen deze controles moeten minimaal 30 dagen zitten.

i Bij aanmelding bij CI mag het bedrijf max. 15 dagen aangeven waarop het niet beschikbaar is voor een onaangekondigde audit.

0.9.4 Bureau-controle

a Maandelijks wordt door middel van een bureaucontrole gecontroleerd of het bedrijf een geldige MPS-kwalificatie heeft.

0.10 Verandering van de scope van de certificatie

a De teler kan verandering van scope van de certificatie schriftelijk aanvragen. Dit geldt voor zowel uitbreiding als inperking van de scope. Een uitbreidingsverzoek wordt alleen in behandeling genomen indien er geen afwijkingen openstaan. Audits die eventueel nodig zijn voor uitbreiding van de scope worden voorafgaand aan de beoordeling per geval bepaald en aan de teler medegedeeld.

b De teler is verplicht om schriftelijk bij CI te melden als delen van de gecertificeerde scope niet (meer) aan de gestelde eisen voldoen.

c Een teler kan CI om opschorting van producten, die door het certificaat worden afgedekt, vragen. Dit kan voorkomen als de~~producent~~ teler moeilijkheden heeft bij het voldoen aan de standaard en tijd nodig heeft om de tekortkomingen op te lossen. Deze opschorting zal de verlengingsdatum niet vertragen, ook zal het de teler niet toestaan om betaling van inschrijving en andere van toepassing zijnde contributie te vermijden. De status van het ~~producentteler~~ zal veranderd worden in "zelf aangevraagd uitstel".

d De teler dient CI op de hoogte te stellen van alle andere wijzigingen in zijn onderneming, die invloed zouden kunnen hebben op de overeenkomst.

0.11 Bewijslast

a In geval er informatie die mogelijk van invloed is op de gecertificeerde status wordt verzonden naar MPS of naar CI over een volgens MPS-GAP gecertificeerde producent, is het de verantwoordelijkheid van de ~~producentteler~~ de claim te weerleggen door te verifieren dat voldaan is aan de MPS-GAP standaard en hiervan bewijs te overleggen. De bevindingen en getroffen maatregelen moeten aan MPS gemeld binnen de door de CI gestelde termijn.
De CI kan aanvullende audits (aangekondigd of onaangekondigd) of bedrijfsbezoeken uitvoeren om klachten te onderzoeken.

b Wanneer de gecertificeerde ~~producentteler~~ en de CI niet het gevraagde bewijsmateriaal aanleveren binnen de gestelde termijn worden de normale sanctieprocedures zoals beschreven in het sanctiereglement van MPS-GAP gevolgd.

c Wanneer het bewijs laboratorium uitslagen bevat, moeten geaccrediteerde laboratoriums (ISO 17025) en onafhankelijke monstername zijn bijgevoegd.

d Als de certificaathouder wordt geconfronteerd met een klacht met betrekking tot het welzijn van werknemers, milieubescherming, of betrokken is bij een rechtszaak of volgens een rechtbank een nationale of internationale wet heeft overtreden, en deze acties de reputatie en geloofwaardigheid van MPS en/of het MPS-GAP certificatieschema in gevaar kunnen brengen, informeert de certificaathouder de CI binnen 24 uur.

0.12 Sancties

a In geval de certificaathouder zijn verplichtingen uit hoofde van het certificatieschema niet naleeft, treedt het sanctiereglement van de schema-eigenaar (en de certificatie-instelling) in werking.

b In het geval de certificaathouder handelt in strijd met het certificatieschema wordt het recht op het gebruik van het collectieve merk MPS-GAP ingetrokken.
Opheffing van een sanctie: een sanctie eindigt niet bij het verstrijken van de geldigheidsduur van het certificaat, maar blijft bij de juridische entiteit.

0.13 Wijzigingen

a Het bestuur van MPS is op advies van het CvB MPS bevoegd tot wijziging van het certificatieschema.

b Indien de regelgeving, voorwaarden, reglementen of voorschriften waarnaar in dit certificatieschema wordt verwezen wijzigen, worden de dan geldende uitgaven van kracht.

c Wijzigingen in certificatie-eisen en relevante reglementen zullen door het CvD MPS worden vastgesteld en door het Bestuur MPS bekrachtigd, waarna deze tussen partijen bindend zullen zijn. Telers worden over de wijzigingen geïnformeerd. Een reële overgangstermijn wordt toegestaan om de telers in de gelegenheid te stellen aanpassingen te doen en de gewijzigde eisen te implementeren. Indien de telers na de overgangstermijn hieraan niet kan voldoen kan dit betekenen dat de certificatie niet conform de nieuwe eisen kan worden voortgezet.

0.14 Publicatie

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

a Een afschrift van het certificatieschema ligt ter inzage bij MPS en de erkende CI.

b Zolang de inschrijving voortduurt, ontvangt de klant bericht over wijzigingen van het certificatieschema.

c De lijst van MPS-GAP certificaathouders is openbaar. Het CvB bepaalt op welke wijze de gegevens beschikbaar kunnen worden gesteld.

d MPS publiceert de n.a.w-gegevens en registratienummers van de gecertificeerde bedrijven op haar website. Met deze publicatie/verstrekking/vermelding verklaart de teler zich akkoord.

e Indien teler producten voorzien van het MPS-GAP logo in het verkeer heeft gebracht waarvan naderhand is vastgesteld of kan worden vermoed dat ze ernstige afwijkingen vertonen, neemt de teler hiertoe alle mogelijke maatregelen teneinde risico voor het milieu, de veiligheid en gezondheid te voorkomen.

f MPS is evenwel gerechtigd de door de teler aangeleverde gegevens te (doen) verwerken, analyseren en gebruiken t.b.v. de vaststelling van algemene cijfers, groepscijfers (= meer dan 10 individuele bedrijfssituaties), etc. Het Bestuur van MPS bepaalt de wijze waarop en de relevante doeleinden waartoe deze cijfers vervolgens worden geopenbaard.

0.15 ~~Groepslabel~~ MPS-Vignet gebruik

a Voor gebruik van het MPS-vignet, zie document 'Gebruiksvoorschriften voor uniforme MPS-vignet'
Voor het gebruik van het GLOBALG.A.P. logo, zie 'GLOBALG.A.P. trademarks use: Policy and guidelines' document op hun website.

b Meerdere zelfstandige bedrijven kunnen gezamenlijk één MPS-GAP Groepslabel gebruiken. Hiervoor moet elk individueel bedrijf MPS-GAP gecertificeerd zijn, voldoen aan de overige eisen van het MPS-Groepslabel en de overeenkomst inzake deelname aan het MPS-Groepslabel ondertekenen (zie my-mps.com).

0.16 Wetgeving

a Indien relevante wetgeving strenger is dan de eisen in MPS-GAP, dan zal de wetgeving gelden. Wanneer de wetgeving ontbreekt of minder streng is, zal aan de MPS-GAP eis voldaan moeten worden. MPS-GAP certificering heeft niet tot doel de nationale wetgeving te certificeren, noch kan MPS of CI aansprakelijk worden gesteld voor de naleving door de teler van de wetgeving.

		Eis	Interpretatie
	1	**Algemeen**	
!	1.1	~~Producenten~~Telers van sierteeltproducten en/of uitgangsmateriaal kunnen alleen deelnemen aan MPS-GAP, indien ze een MPS-A(+), -B of -C certificaat hebben, of daaraan gelijkwaardig. MPS-D kwalificatie is gedurende een beperkte tijd ook toegestaan.	* Deelnemers aan MPS-GAP moeten voor hun producten ofwel een MPS-A(+), -B of -C kwalificatie hebben, ofwel kunnen aantonen dat de producten gelijkwaardig aan één van bovengenoemde kwalificaties zijn. Voor de geaccrediteerde kwalificaties MPS-A(+), -B en -C betekent gelijkwaardig een gelijkwaardige productkwalificatie op een niveau vergelijkbaar met MPS-A(+), -B of -C, vastgesteld door middel van een certificatiesysteem onder accreditatie op basis van EN-ISO/IEC 17065. * Een MPS-D kwalificatie (of gelijkwaardig) voldoet ook, voor maximaal 17 periodes (68 weken) na start van de registratie. Na die 17 periodes (68 weken) is een MPS-A(+), -B of -C certificaat (of gelijkwaardig) vereist.
!	1.2	Medewerkers worden jaarlijks, door middel van informatiebijeenkomsten en/of trainingen, door de certificaathouder geïnformeerd over het MPS-GAP-certificatieschema en de implementatie daarvan op het deelnemende bedrijf. Medewerkers dienen te zijn geïnformeerd over hun rechten binnen het schema en de klachtenprocedure. Medewerkers worden in de gelegenheid gesteld om schriftelijk of mondeling klachten over en overtredingen t.a.v. MPS-GAP-schemavereisten kenbaar te maken. Onderdeel van de klachtenprocedure is een mechanisme om de klacht op te lossen.	Het melden van een klacht en/of overtreding is vertrouwelijk en mag geen nadelige gevolgen hebben voor degene die de klacht en/of overtreding heeft geuit. De dossiers van de ingediende klachten worden bewaard.
	2	**Concrete eisen MPS-GAP**	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.1	Er dient minimaal een keer per jaar door de deelnemer een interne audit te worden uitgevoerd om de eisen van MPS-GAP te toetsen. Corrigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd en gedocumenteerd evenals de audit.	Er dient te worden aangetoond dat er minimaal één maal per jaar een interne audit is uitgevoerd tegen alle van toepassing zijnde criteria van MPS-GAP, ook als deze zijn uitgevoerd door onderaannemers. * Waarvan de resultaten zijn gedocumenteerd en toelichting van bewijs bij de nvt en major afwijkingen. * Waarbij van de mogelijke corrigerende maatregelen kan worden aangetoond dat ze zijn uitgevoerd. Bij eisen waaraan niet voldaan is of die niet van toepassing zijn, moet toelichting worden gegeven. De eerste interne audit moet voor de initiele audit zijn uitgevoerd.
!	2.2a	Minimaal 90% (in ~~volume~~ aantallen) van de producten die verkocht worden door het deelnemende bedrijf moeten MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig gecertificeerd zijn. ~~Echter, wanneer een bedrijf meer dan 25% (in volume) bijkoopt, wordt de traceerbaarheidsmodule productiebedrijven van toepassing.~~	Hieronder vallen o.a. zelf geproduceerde producten, bijkoop, onder contract geteelde producten. Onder voorwaarden mag een deel niet-gecertificeerd product zijn. Niet-gecertificeerd (eind)product moet te onderscheiden zijn van gecertificeerd (eind)product ~~(bijv.~~ door fysieke identificatie ~~of productbewerkingsprocedures, inclusief desbetreffende registraties).~~ Nvt, wanneer er een schriftelijke overeenkomst tussen het deelnemende bedrijf en klant beschikbaar is dat het GGN/MPS-nummer niet hoeft te worden gebruikt op verkoopklaar product. Voorwaarden voor niet-gecertificeerd product zijn daarbij: * Tijdens eerste audit moet minimaal 25% van het bijgekochte/onder contract geteelde product (in ~~volume~~ aantallen) MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig zijn (berekend over de afgelopen 12 maanden). * Tevens moet tijdens de eerste audit een stappenplan beschikbaar zijn waarin wordt aangegeven hoe het bedrijf komt tot 90% gecertificeerd product. * Tijdens tweede jaarlijkse audit moet minimaal 40% van het bijgekochte/onder contract geteelde product (in ~~volume~~ aantallen) MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig zijn (berekend over de afgelopen 12 maanden). * Tijdens derde jaarlijkse audit moet minimaal 60% van het bijgekochte /onder contract geteelde product (in ~~volume~~ aantallen) MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig zijn (berekend over de afgelopen 12 maanden).
!			* Tijdens vierde jaarlijkse audit moet minimaal 80% van het bijgekochte /onder contract geteelde product (in ~~volume~~ aantallen) MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig zijn (berekend over de afgelopen 12 maanden). * Tijdens vijfde jaarlijkse audit moet minimaal 90% van het bijgekochte /onder contract geteelde product (in ~~volume~~ aantallen) MPS-GAP, GLOBALG.A.P. of gelijkwaardig zijn (berekend over de afgelopen 12 maanden). * Wanneer een product minimaal 3 maanden geteeld wordt op het deelnemende bedrijf mag dit als MPS-GAP verkocht worden. Wanneer de teeltcyclus korter dan 3 maanden is, moet ten minste 2/3 van de teeltcyclus worden uitgevoerd door het deelnemende bedrijf. * Het moet mogelijk zijn om via fysieke identificatie onderscheid te maken tussen een gecertificeerd (eind)product en een niet-gecertificeerd (eind)product * N.v.t., indien er een schriftelijke overeenkomst tussen de teler en de klant aanwezig is om het GGN/MPS-nummer niet te gebruiken voor marktklare producten.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.2b	Voor alle geregistreerde producten dienen adequate identificatieprocedures van kracht te zijn en dossiers beschikbaar voor het identificeren van ingekochte producten bij verschillende ~~producententelers~~ of handelaren.	Procedures zijn opgesteld die passen bij de schaalgrootte van de activiteiten, gedocumenteerd en onderhouden om gecertificeerde en niet-gecertificeerde (indien van toepassing) die zijn aangekocht van andere ~~producententelers~~ of handelaren voor alle geregistreerde producten te identificeren. Registratie moet het volgende omvatten: * productomschrijving * MPS-GAP status (wel of niet gecertificeerd) * Aantal ingekochte producten * Leveranciersgegevens * Kopie van MPS-GAP certificaat indien van toepassing * Traceerbaarheidsgegevens/-codes mbt ingekochte producten * Inkooporders/facturen van ingekochte producten.
!	2.3	Er dient een systeem te zijn dat het mogelijk maakt de producten die MPS-GAP gecertificeerd zijn, naar het geregistreerde bedrijf waar ze geteeld zijn, te traceren.	* Er dient een systeem te zijn dat het mogelijk maakt de producten die MPS-GAP gecertificeerd zijn, naar het geregistreerde bedrijf waar ze geteeld zijn, te traceren. Administratieve en zo mogelijk fysieke controle, hierbij moet ook vastgesteld worden of en hoe producten worden geïdentificeerd (labels, stickers, of op verpakking). Indien er wordt geïdentificeerd moet in de praktijk minimaal op iedere verpakkingseenheid het telersnummer of de volledige adressering van de teler staan. * Er is schriftelijk vastgelegd hoe de traceerbaarheid geregeld is van alle producten die met een MPS- vignet het telersbedrijf verlaten. De voorwaarden voor gebruik van het MPS-vignet moeten in dat geval worden opgevolgd. * Indien Parallel Ownership identificatie wordt verstrekt, dient het MPS-nummer van de teler op minimaal elke verpakkingseenheid te worden vermeld. Er moet een procedure zijn om aan te tonen dat de producten correct worden geïdentificeerd en verzonden volgens de certificeringsstatus.
!	2.4	Alle deelnemers hebben een gedocumenteerde recall procedure zodat geregistreerde producten uit de markt gehaald kunnen worden wanneer nodig.	* Er moet een procedure aanwezig zijn waarin is beschreven in welke gevallen een product uit de markt moet worden gehaald, wie die beslissing mag nemen, hoe de volgende schakel wordt geïnformeerd en manieren om de voorraad actueel te houden. ~~* De procedures moeten jaarlijks worden getest (gesimuleerd) om te waarborgen dat ze werken. Van deze test moet een rapportage bewaard worden.~~ * Een lijst met telefoonnummers en emailadressen van degenen die geinformeerd moeten worden, is aanwezig.
!	2.5	De deelnemer dient een volledige en herleidbare registratie bij te houden van alle aspecten genoemd in dit certificatieschema en zodanig gedetailleerd dat dit overeenkomt met de wijze waarop het gehele productieperceel is opgezet en zichtbaar geïdentificeerd is (veelal voor MPS per milieucluster).De registratie dient minimaal 2 jaar bewaard te worden.	* Schriftelijke of elektronische gegevens moeten voor handen zijn voor minimaal 2 jaar (of langer wanneer dat vereist is) gerekend vanaf het eerste jaar van deelname aan MPS-GAP. Bij een eerste audit moeten de registraties van minimaal de voorgaande 3 maanden volledig zijn. De registratie dient minimaal 2 jaar bewaard te worden en heeft betrekking op de in het certificatieschema genoemde elementen. Keurmerk MPS-GAP mag niet gebruikt worden op producten die geoogst of behandeld zijn voor registratie bij MPS. Registraties die betrekking hebben op de oogst voordat het bedrijf bij MPS was geregistreerd zij niet geldig. Ook niet als deze gegevens hooguit 3 maanden oud zijn op de dag van de audit.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!			* De gegevens van de locaties / percelen waar gewassen worden geteeld zijn gedocumenteerd aanwezig inclusief de agronomische activiteiten (zoals bedrijfsgebouwen of verwerkingsruimten) die hieraan zijn gerelateerd, maar ook waterbronnen, waterbassins, silo's etc. Percelen worden onderscheiden bijvoorbeeld door middel van een plattegrond, kas- of perceelsnummers en codes van MPS-milieuclusters.
!			* Er is een visueel identificatie of referentiesysteem aanwezig voor elke kas / perceel etc. Elke kas / perceel etc. is fysiek geïdentificeerd. De identificatie wordt gebruikt in alle registraties die verbonden zijn met de betreffende locatie.
~~!~~	~~2.6~~	~~Inzake grond/perceelgebruik: Van elk perceel dient het bodemtype bekend te zijn (op basis van bodemprofiel en analyse). De deelnemer dient bij in gebruik name van nieuwe percelen of bij verandering van risico's op bestaande percelen een risicoanalyse uit te voeren met betrekking tot de gezondheid van de medewerkers alsmede met betrekking tot risico's voor het agrarisch gebruik en de kwaliteit van het product. Er moet een plan zijn hoe eventuele risico's worden beheerst.~~	~~*Van elk perceel dient het bodemtype bekend te zijn op basis van bodemprofiel en -analyse (bv bodemkaarten).~~ ~~* Er moet een risico-inventarisatie uitgevoerd zijn voor nieuwe agrarische productie locaties, waarbij aandacht wordt geschonken aan het voormalig gebruik van het land en het potentiële effect van de productie op aangrenzende gewassen en andere gebieden (zoals chemische industrie, vuilstortplaats etc.), waarbij rekening wordt gehouden met het bodemtype, erosie, kwaliteit en niveau van het grondwater, beschikbaarheid van duurzame waterbronnen, voormalig landgebruik, nematoden.~~ ~~* Wanneer van toepassing moet ook rekening worden gehouden met voedselveiligheidsrisico's.~~
~~!~~			~~* Er moet een risico-inventarisatie uitgevoerd zijn voor bestaande agrarische productie locaties, wanneer risico's zijn veranderd of tenminste jaarlijks.~~ ~~* Van de geïdentificeerde risico's dient in een managementplan aangegeven te worden wat de kans en ernst is en welke maatregelen worden genomen om het risico te voorkomen of beheersen (bijvoorbeeld drift, grondwatervervuiling etc.).~~ ~~* Indien een risico niet te beheersen of voorkomen blijkt, mag de locatie niet worden gebruikt voor agrarische productie.~~ ~~* Documenten, analyses en schriftelijke verantwoording dienen beschikbaar te zijn.~~ ~~* Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten)~~
!	2.7	Alle transactiedocumentatie moet een verwijzing naar de MPS-GAP status en het MPS-nummer hebben.	* Verkoopfacturen en, indien van toepassing, overige documentatie in verband met de verkoop van gecertificeerd materiaal/product bevat de MPS-GAP status van het product en het MPS-nummer van het bedrijf. * Niet-gecertificeerde producten hoeven niet van een identificatie als "niet-gecertificeerd" te worden voorzien. Gecertificeerde producten wel. * N.v.t. alleen als een schriftelijke overeenkomst beschikbaar is tussen deelnemer en de klant dat de status van het product en/of het MPS-nummer niet op de documenten vermeld hoeven te worden.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.8	Minstens 90% (in ~~volume~~ aantallen) van het uitgangs- en/of startmateriaal dient van gecertificeerde bedrijven afkomstig te zijn (MPS-ABC, MPS-GAP, GLOBALG.A.P. PPM of gelijkwaardig).	Het volgende stappenplan is daarbij toegestaan: Tijdens eerste audit moet minimaal 25% van het uitgangsmateriaal gecertificeerd zijn (in ~~volumes~~ aantallen en berekend over afgelopen 12 maanden). Tijdens tweede audit moet minimaal 40% van het uitgangsmateriaal gecertificeerd zijn (in ~~volumes~~ aantallen en berekend over afgelopen 12 maanden). Tijdens derde audit moet minimaal 60% van het uitgangsmateriaal gecertificeerd zijn (in volumes en berekend over afgelopen 12 maanden). Tijdens vierde audit moet minimaal 80% van het uitgangsmateriaal gecertificeerd zijn (in ~~volumes~~ aantallen en berekend over afgelopen 12 maanden). Tijdens vijfde audit moet minimaal 90% van het uitgangsmateriaal gecertificeerd zijn (in ~~volumes~~ aantallen en berekend over afgelopen 12 maanden). De 'eerste audit' in het stappenplan geldt voor een initiële MPS-GAP audit. Ook als het materiaal meer dan 3 maanden op het bedrijf staat, geldt de eis dat het startmateriaal (in stappen) gecertificeerd moet zijn. Niet verplicht voor bedrijven met alleen productie van uitgangsmateriaal. Nvt voor bedrijven die zaad als uitgangsmateriaal hebben of uitgangsmateriaal uit weefselkweek of uit het wild verzameld. ~~Wanneer het materiaal uit het wild wordt verzameld of wanneer niet-gecertificeerd uitgangsmateriaal wordt aangekocht, dient het minimaal 3 maanden op het bedrijf aanwezig te zijn voordat het als MPS-GAP gecertificeerd verkocht mag worden. Indien de uitgevoerd op het bedrijf.~~

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.9	**Inzake teeltmedium dient de deelnemer:**	
	2.9a	Daar waar mogelijk technieken toe te passen om de bodemstructuur te behouden cq te verbeteren en bodemverdichting te voorkomen.	* De technieken die worden gebruikt voor de grondverbetering dienen de bodemstructuur te behouden of te verbeteren. * Er is bewijs van toepassing van deze technieken. * Er mogen geen symptomen van bodemverdichting zijn. * Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten)
	2.9b	Technieken toe te passen die bodemerosie tegengaan.	De gebruikte teelttechnieken dienen bodemerosie zoveel mogelijk te voorkomen. Voorbeelden zijn: kruislijntechniek op hellingen, gezaaid gras of groenbemesters, groenstroken aan de randen van percelen etc. * Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten)
!	2.9c	Chemische ontsmetting van het teeltmedium zoveel mogelijk te voorkomen en alternatieven te hebben onderzocht alvorens chemische methoden te gebruiken. Methylbromide is niet toegestaan.	* Er is schriftelijk bewijs dat het gebruik van chemische grondontsmetting rechtvaardigt, waarin genoemd de locatie datum, actieve stof, dosering, methode van toediening en de toepasser. * De teler moet in staat zijn om aan te tonen dat hij alternatieven voor grondontsmetting overwogen heeft, middels technische kennis, geschreven bewijzen of geaccepteerde lokale praktijk. * Het gebruik van Methyl Bromide is niet toegestaan. * Als substraten hergebruikt worden, heeft stomen de voorkeur.
!	2.9d	Van niet-inerte substraten de geschiktheid aan te tonen en moet de herkomst traceerbaar zijn. Het substraat mag niet afkomstig zijn uit natuurgebieden.	* Bij gebruik van organische substraten, dienen er documenten beschikbaar te zijn die de geschiktheid van deze substraten aantonen. Hiertoe kan de technische specificatie dienen van de substraatleverancier of een onafhankelijk analyserapport waaruit de specificatie van het geleverde substraat blijkt. * Er zijn gegevens beschikbaar die de oorsprong van het substraat aantonen. De gegevens tonen aan dat de substraten niet afkomstig zijn uit gebieden die zijn aangewezen als beschermd natuurgebied. * Het RHP keurmerk voor substraten voldoet aan deze voorwaarden.
	2.9e	Bij gebruik van inerte substraten deel te nemen aan een substraat recycling programma.	* De teler moet gegevens bijhouden van de hoeveelheden substraat (bijvoorbeeld steenwol) die zijn gerecycled en de data van recycling. Facturen/afleverbonnen worden geaccepteerd. * Als er niet deelgenomen wordt aan een recyclingprogramma, moet dit verantwoord worden.
	2.9f	Bij teelt van eenjarige gewassen in de vollegrond vruchtwisseling aan te tonen; indien geen vruchtwisseling toegepast wordt dient dit gemotiveerd te worden.	* De gewasrotatie op het bedrijf moet schriftelijk worden vastgelegd. Registraties moeten aanwezig zijn van de vruchtwisseling van de vorige 2 jaar. Teelt van hetzelfde gewas op een locatie kan, indien dit wettelijk niet is uitgesloten en dit niet tot het gevolg heeft dat de teelt van dit gewas en of andere gewassen in de toekomst grote risico's met zich meebrengt m.b.t. de kwaliteit en/ of de opbrengst. * Als gewasrotatie niet gebruikt wordt, maar wel uitvoerbaar is, moet er een document beschikbaar zijn waarin de afwezigheid van de gewasrotatie wordt verantwoord. Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten).

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

2.9g	Het gebruik van chemische middelen voor sterilisatie van het substraat op te nemen in de registratie.	Als substraten op het bedrijf ontsmet worden, moet de naam of de lokatie aanduiding geregistreerd worden, anders de naam en de lokatie van het bedrijf waar het substraat ontsmet wordt. De gebruikte middelen moeten conform de gewasbeschermingsmiddelenregistratie onder MPS-GAP worden geregistreerd, inclusief de volgende elementen: * datum van ontsmetting * handelsnaam * actieve stof * type apparatuur * methode * naam toepasser * pre-planting interval
2.9h	Zich te houden aan een pre-planting interval.	* Er is schriftelijk bewijs dat rekening wordt gehouden met een pre-planting interval in geval van grondontsmetten. ~~* Niet nvt.~~
2.9i	Ten minste 10% van het volume van de bij de teelt gebruikte substraten is een alternatief voor turf. Er is een plan om de hoeveelheid gebruikte turf voortdurend te verminderen. Er is een plan om alleen turf te gebruiken die afkomstig is van verantwoorde bronnen.	Er wordt aangetoond dat ten minste 10% van het totale volume van de grondstoffen in de bij de teelt gebruikte substraten geen turf is, maar een hernieuwbaar alternatief (hernieuwbaar betekent minder dan 50 jaar). Er moet een gedocumenteerde rechtvaardiging zijn in gevallen waarin vervanging niet haalbaar is. Turf verwijst naar uitgegraven turf (Sphagnum sp.), niet naar kokosvezel of ander turf. Met verantwoorde turfbronnen wordt turf bedoeld die onder certificering, zoals Responsibly Produced Peat (RPP), wordt geproduceerd.
2.10	**Inzake het uitgangsmateriaal (zowel zaad als aangekocht uitgangsmateriaal) dient de deelnemer:**	
2.10a	Overeenstemming met de afnemer(s) aan te tonen en gegevens bij te houden inzake kwaliteit, ~~ras, wortelstok, gezondheid en productgaranties (erkende gezondheidscertificaten)~~ en deze bij de gewasregistratie te bewaren.	* De teler dient aan te tonen dat de overeengekomen kwaliteitseisen worden nageleefd bijvoorbeeld door documenten / certificaten met zaadkwaliteit, kiemsnelheid, rasnaam, partijnummer en leverancier (indien van toepassing). ~~* In geval van overeenkomst over het geteelde ras toont de teler dit aan bijvoorbeeld door schriftelijke specificaties van het geteelde gewas (plantenpaspoort, kwaliteitscertificaat, afleverbon of ondertekende brieven met betrekking tot het uitgangsmateriaal).~~ ~~* Indien van toepassing gezondheid- en productgaranties aan te tonen door een gezondheidscertificaat, plantpaspoort, of certificaat in overeenstemming met EU richtlijnen, nationale wetgeving of door sectororganisaties opgestelde regels.~~ * Bij afzet via verkooporganisatie of veiling worden de eisen van deze partijen aangehouden. * Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal * Nvt indien klant onbekend is of wanneer deze geen specifieke eisen heeft.
2.10b	Bij opkweek van uitgangsmateriaal op het eigen bedrijf door monitoring de gezondheid van het uitgangsmateriaal te kunnen onderbouwen.	* Er moet een kwaliteit controlesysteem met een monitoringsysteem (scouting) aanwezig zijn dat zich richt op zichtbare tekenen van ziekten en plagen. * Er moet een recente registratie bij het monitoringsysteem aanwezig zijn van de identificatie van de moederplant of van het veld waar het oorspronkelijke gewas stond. * Of er dient een inspectierapport van een keuringsinstantie aanwezig te zijn.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.10c	In geval van aankoop van uitgangsmateriaal de gebruikte middelen op te vragen bij de leverancier.	* Een registratie van toegepaste gewasbeschermingsmiddelen gedurende de afkweekfase bij de leverancier van het aangekochte uitgangsmateriaal moet op verzoek beschikbaar zijn en moet de productnaam, datum van toepassing, dosis en re-entry interval bevatten. Een verklaring van de leverancier van het uitgangsmateriaal met daarin de vermelding dat de registratie in te zien is, is ook toegestaan. * Indien de teler zelf uitgangsmateriaal produceert dienen gewasbeschermings- en meststoftoepassingen geregistreerd te worden conform de MPS-GAP voorschriften. * Wanneer uitgangsmateriaal wordt gekocht van PPM gecertificeerde leveranciers of gelijkwaardig (ook MPS-GAP met scope PPM) wordt voldaan aan dit punt. * Nvt voor meerjarige gewassen.
!	2.10d	Aan te tonen dat het uitgangsmateriaal van het geteelde product voldoet aan de lokaal van toepassing zijnde wetgeving op het intellectuele eigendomsrecht (UPOV).	* Er zijn op verzoek documenten beschikbaar waaruit blijkt dat de geteelde rassen verkregen zijn in overeenstemming met de lokale wetgeving op het intellectueel eigendomsrecht. Zoals vastgesteld door de UPOV (internationale organisatie voor de bescherming van nieuwe rassen, zie www.upov.int). * Documenten waarmee aangetoond kan worden dat wordt voldaan aan wetgeving op intellectueel eigendomsrecht zijn: - Licentiecontract - Plantenpaspoort (indien van toepassing) Indien een plantenpaspoort niet vereist is bijv. een document of lege verpakking met daarop: * Rasnaam * Partijnummer * Leverancier van het materiaal * Paklijst/ factuur met waaruit de grootte en identiteit van al het gebruikte uitgangsmateriaal van de afgelopen 24 maanden kan worden aangetoond. ~~Niet nvt.~~
	2.10e	Registraties bij te houden van zaai- of plantdichtheid en zaai- of plantdatum.	Registraties moeten beschikbaar zijn. Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten).
!	2.10f	Te garanderen dat, indien het uitgangsmateriaal of zaad in de afgelopen 24 maanden is gekocht, deze overeenkomstig geldende wetten inzake rassenregistratie zijn gekocht (indien rassenregistratie verplicht is in het betreffende land) .	* Documenten waarmee aangetoond kan worden dat wordt voldaan: - Rasnaam - Partijnummer - Leverancier van het materiaal En indien beschikbaar aanvullende informatie over de zaadkwaliteit (gezondheid van het zaad, fysische kwaliteit enz.). Indien materiaal van PPM gecertificeerd bedrijf komt of daar aan gelijkwaardig (ook MPS-GAP met scope PPM) wordt voldaan aan deze eis.
	2.10g	De mate van plaag- en ziektegevoeligheid en –resistentie/tolerantie van de rassen aan te kunnen tonen.	De teler moet in staat zijn aan te tonen in welke mate de rassen die hij teelt resistent of tolerant zijn tegen ziekten en plagen die het economisch belang van de teler in gevaar kunnen brengen. Dit dient schriftelijk onderbouwd te kunnen bijvoorbeeld met rasbeschrijvingen, registraties van gewasmonitoring en dergelijke. Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.11	Inzake kwalificaties van medewerkers en adviseurs: De deelnemer dient aan te kunnen tonen dat de uitvoerende medewerkers en eventuele externe organisaties voldoende zijn gekwalificeerd overeenkomstig de mate van betrokkenheid cq. verantwoordelijkheid bij de relevante aspecten uit dit certificatieschema	Het bedrijf dient door geregistreerde gegevens aan te tonen wat de vereiste trainingen zijn voor bediening van: * gevaarlijke en complexe apparatuur * vorkheftrucks, laadschoppen, overige voertuigen
!			Het bedrijf dient tevens gegevens bij te houden per relevante werknemer over de trainingen (onderwerp van de vereiste training, naam van de trainer, datum waarop training plaats vond, deelnamebewijzen, aanwezigheidslijsten met handtekeningen).
!			Telers of hun adviseurs moeten over documenten beschikken waarmee de vakbekwaamheid getoond wordt van degene die technisch verantwoordelijk is over de toe te passen hoeveelheid en soort bemesting en gewasbescherming (inclusief naoogstbehandelingen).
!			Voor kwekers bijvoorbeeld een relevante agrarische opleiding en/of cursus in gebruik en toepassing van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.
!			Voor adviseurs moet er gedocumenteerd bewijs zijn van een erkende training.
!			De voor de eventuele geïntegreerde bestrijding verantwoordelijke persoon op het bedrijf dient een door het bedrijf erkende (zoals een officiële cursus of door het bedrijf zelf ontwikkelde cursus) en gedocumenteerde cursus gevolgd te hebben of de externe adviseurs dienen hun technische kwalificaties aan te kunnen tonen door middel van officiële erkenningen en/ of gevolgde cursussen.
!			Al het personeel dat fysiek in aanraking komt met de gewasbeschermingsmiddelen of gewasbeschermingsmiddelen toepast kan vakbekwaamheid en kennis aantonen door officiële diploma's of certificaten van specifieke cursussen.
!			Indien geen meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen of geïntegreerde bestrijding worden toegepast dan akkoord.
	2.12	**Inzake afval dient de deelnemer:**	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.12a	Een plan op te stellen en uit te voeren waarin is opgenomen een inventarisatie van alle mogelijke afvalbronnen en afvalstoffen op het bedrijf, welke doelstellingen er zijn om deze afvalstoffen te minimaliseren en op welke wijze de afvalstoffen op een milieuverantwoorde wijze worden afgevoerd. Bij composteren van organisch afval op het bedrijf voor gebruik als bodemverbeteraar mag er geen risico bestaan op het overdragen van ziekten.	* Alle bronnen van vervuiling, overtollige meststoffen, overtollige zilveroplossing, overschot van spuitvloeistof, water waarmee de tank wordt gespoeld, uitlaatgassen van verwarmings-units etc. zijn opgenomen in een lijst en gedocumenteerd voor alle processen op het bedrijf. * Alle mogelijke afvalproducten die door het bedrijf worden voortgebracht zijn opgenomen in een lijst en gedocumenteerd. * Mogelijke besmetting van lucht, bodem en water moet in aanmerking zijn genomen. * Er is een begrijpelijk, actueel en gedocumenteerd actieplan waarin is opgenomen: - methoden om afval en milieuvervuiling te voorkomen of te verminderen, - methoden om het storten of verbranden van afval te voorkomen, bijvoorbeeld door middel van recycling. * Er zijn tevens zichtbare acties en maatregelen op het bedrijf genomen die bevestigen dat de punten uit het afval- en milieuactieplan worden uitgevoerd op het bedrijf.
!	2.12b	Lege verpakkingen van chemische middelen op een gewaarborgde wijze te spoelen (minstens 3x), op te slaan en af te voeren zodanig dat blootstelling aan de middelen van mensen, hergebruik en milieuvervuiling vermeden wordt (doorboren of samenpersen), in overeenstemming met de lokale regelgeving.	Het systeem dat gebruikt wordt voor de afvoer van lege gewasbeschermingsmiddelenverpakkingen: * verzekert dat personen niet in fysiek contact kunnen komen met lege verpakkingen door een veilige opslag (afgeschermd van de omgeving, permanent aangeduid en beperkte toegang voor personen en dieren, echter niet in de gewasbeschermingsmiddelenopslag) * minimaliseert het risico voor vervuiling van het milieu, waterbronnen, flora en fauna, door een veilige opslag, een veilige behandelingsmethode voorafgaand aan het afvoeren en een afvoermethode die verantwoord voor het milieu is. * Indien gebruik wordt gemaakt van een officieel inzamel- en verwerkingssysteem moeten documenten van deelname aanwezig zijn. * Op de spuitapparatuur is een spoelkop aanwezig om verpakkingen te spoelen, of er zijn duidelijk schriftelijke instructies dat iedere verpakking drie keer gespoeld moet worden voordat deze wordt afgevoerd.
!			* Indien er geen gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen dan akkoord. * Geen bewijs dat lege gewasbeschermingsmiddelenverpakkingen werden of worden hergebruikt in welke vorm dan ook (door te doorboren / samen te persen). * Alle lokale voorschriften of nationale, regionale of lokale voorschriften over vernietigen en verwijderen van lege verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen dienen te zijn opgevolgd. * Indien er geen voorschriften zijn dan akkoord.
!	2.12c	Het spoelwater van de verpakkingen van chemische middelen terug te laten vloeien in de spuitapparatuur.	* Met behulp van de spoelinstallatie of handmatig met behulp van duidelijke schriftelijke instructies wordt het spoelwater altijd teruggevoerd in de spuittank bij de bereiding. * Indien geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

2.12d	Verouderde gewasbeschermingsmiddelen door een hiertoe gecertificeerd of goedgekeurd bedrijf af te voeren of middels een andere erkende en milieusparende methode.	* Er zijn gedocumenteerde gegevens die aantonen dat verouderde middelen verwijderd zijn door een officieel erkende verwerker van chemisch afval, of door de leverancier. * Indien geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dan akkoord.
2.12e	Overige restanten van chemische middelen bij voorkeur af te voeren via een officieel inzamel- en verwerkingssysteem en dit aan te kunnen tonen.	* Er zijn gedocumenteerde gegevens die aantonen dat restanten van chemische middelen verwijderd zijn door een officieel erkende verwerker van chemisch afval, of door de leverancier. * Indien geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dan akkoord.
2.12f	~~Met gewasbeschermingsmiddelen verontreinigd water~~ Om vervuiling van het milieu te voorkomen, moet water dat verontreinigd is met gewasbeschermingsmiddelen of een andere bron van vervuiling dat ontstaat bij reiniging van machines, werktuigen, bewaarcellen etc. ~~bijv. te zuiveren~~worden gezuiverd m.b.v. bijv. een biofilter of vergelijkbare installatie, alvorens ~~dezedit~~ te lozen op het oppervlaktewater of de riolering ~~om milieuverontreiniging te voorkomen.~~ Alternatief is het diffuus verspreiden over het land of af laten voeren door een erkend bedrijf.	* Er is een biofilter of vergelijkbare installatie aanwezig voor verwerking van afvalstromen óf er zijn gedocumenteerde gegevens die aantonen dat afvalwater van gereinigde werktuigen, machines, bewaarcellen over het land zijn verspreid of zijn afgevoerd. * Er is een opvang voor condenswater uit bewaarcellen waarin gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast. * Indien geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dan akkoord.
2.12g	Er is een voorziening om te voorkomen dat water vanuit de tank kan terugstromen naar de sloot.	Bij het rechtstreeks vullen van de spuit vanuit oppervlaktewater wordt gebruik gemaakt van een pomp met terugslagklep.
2.13	**Inzake opslaglocaties:**	
2.13a	Opslaglocaties van meststoffen dienen afsluitbaar, schoon en droog te zijn en te voldoen aan lokale regelgeving. De opslaglocaties dienen zo ingericht te zijn dat ze geen bron vormen voor ziekten en plagen.	Opslaglocaties van meststoffen dienen te voldoen aan de volgende punten: * afsluitbaar. * schoon (een ruimte die vrij is van afval, broedplaatsen van knaagdieren; gemorste meststoffen en lekkage moeten opgeruimd worden). * droog (goed geventileerd, vrij zijn van regenwater of plaatsen met sterke condensatie dat schimmelvorming kan veroorzaken) * voldoen aan lokale regelgeving. * De opslaglocaties dienen zo ingericht te zijn dat ze geen bron vormen voor ziekten en plagen. * Als organische mest op het bedrijf opgeslagen wordt, moet de opslag in een daarvoor bestemde ruimte plaatsvinden ter voorkoming van vervuiling van het oppervlaktewater, minstens 25 meter van directe waterbronnen, zoals oppervlaktewater. * Plastic afdekking kan in sommige gevallen worden toegestaan, wanneer daarvoor een risico-inventarisatie (type meststof, weersomstandigheden, opslagduur en -locatie) is uitgevoerd. * Opslag direct op de grond is niet toegestaan (kalk en gips uitgezonderd). * Het is toegestaan om kalk en gips op de productielocatie op te slaan. * Vloeibare meststoffen in bulk mogen buiten in vaten worden opgeslagen, indien wordt voldaan aan de opslagvereisten van het veiligheidsblad. * Indien geen meststoffen worden opgeslagen of gebruikt, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.13b	Opslaglocaties van gewasbeschermingsmiddelen dienen o.a. veilig, deugdelijk, niet absorberend, schoon, droog, goed geventileerd en goed verlicht zijn en te voldoen aan lokale regelgeving. De opslaglocaties dienen zo ingericht te zijn dat ze geen bron vormen voor ziekten en plagen. Geconcentreerde zuren moeten in een aparte afsluitbare ruimte worden opgeslagen, tenzij hierin al is voorzien door de eisen voor de opslag van gewasbeschermingsmiddelen.	Opslaglocaties van gewasbeschermingsmiddelen dienen te voldoen aan de volgende punten: * Veilig (gbm achter slot en grendel) * Deugdelijk * Geconcentreerde zuren moeten in een aparte afsluitbare ruimte worden opgeslagen ~~* Bestand tegen extreme temperaturen of zodanig gesitueerd dat het bestand is tegen extreme temperaturen~~ * Niet absorberend * Schoon (een ruimte die vrij is van afval, broedplaatsen van knaagdieren; gemorste gewasbeschermingsmiddelen en lekkage moeten opgeruimd worden) * voldoende capaciteit om alle gewasbeschermingsmiddelen te kunnen opslaan.
!			* Droog (vrij zijn van regenwater of plaatsen met sterke condensatie dat schimmelvorming kan veroorzaken). * Goed geventileerd (de opslag beschikt over voldoende en constante ventilatie van verse lucht om een opbouw van schadelijke dampen te voorkomen). * Goed verlicht zijn (de opslag is voldoende verlicht of zodanig gesitueerd dat er voldoende licht is, natuurlijke en kunstmatig, om zeker te stellen dat alle productetiketten gemakkelijk gelezen kunnen worden terwijl ze op de planken liggen/staan). * Voldoen aan lokale regelgeving. * De opslaglocaties dienen zo ingericht te zijn dat ze geen bron vormen voor ziekten en plagen, geen gevaar vormen voor medewerkers en risico van kruisbesmetting van gewasbeschermingsmiddelen wordt voorkomen. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of gebruikt, dan akkoord.
	~~2.13c~~	~~Gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen dienen bij voorkeur gescheiden te worden opgeslagen. Indien dit niet mogelijk is dienen zij door een wand gescheiden te zijn en te zijn gelabeld.~~	~~* Meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moeten elk aan een kant van de opslagruimte worden opgeslagen met een fysieke scheiding in het midden.~~ ~~* Productetiketten en symbolen moeten duidelijk en zichtbaar zijn.~~ ~~* Meststoffen (bv micronutriënten en bladbemesters) die gelijktijdig met gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en verpakt zijn in een gesloten verpakking mogen worden opgeslagen bij gewasbeschermingsmiddelen.~~ ~~* Indien geen middelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.~~
	2.13c	Meststoffen en biostimulanten worden op passende wijze opgeslagen om kruisbesmetting te voorkomen.	Meststoffen en biostimulanten dienen bij voorkeur gescheiden te worden opgeslagen van gewasbeschermingsmiddelen en geoogst product. Indien gewasbeschermingsmiddelen toch in dezelfde ruimte worden opgeslagen dienen zij door een wand gescheiden te zijn van de meststoffen en te zijn gelabeld. * Meststoffen (bv micronutriënten en bladbemesters) die gelijktijdig met gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en verpakt zijn in een gesloten verpakking mogen worden opgeslagen bij gewasbeschermingsmiddelen. * Indien geen middelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.13d	De opslaglocaties dienen voorzien te zijn van noodvoorzieningen (oogdouche, schoon water, waarschuwingsborden).	* De gewasbeschermingsmiddelenopslag en alle mengplaatsen zijn uitgerust met een container met absorberend inert materiaal, zoals zand, een stoffer en blik en plastic zakken, dat gebruikt kan worden in het geval van knoeien van geconcentreerd bestrijdingsmiddel. * De gewasbeschermingsmiddelenopslag en alle mengplaatsen zijn voorzien van een oogdouche, een kraan met schoon stromend water op niet meer dan 10 meter afstand, een complete EHBO-koffer en een duidelijke ongevallenprocedure met alarmnummers of de eerste acties die genomen moeten worden bij een ongeluk. Dit alles moet permanent aanwezig zijn en duidelijk opgehangen worden. * Indien geen middelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.
!	2.13e	De opslaglocaties mogen niet leiden tot milieuverontreiniging.	* De opslag voor gewasbeschermingsmiddelen en vloeibare meststoffen beschikt over opvangtanks / lekbakken of is afgedamd overeenkomstig het volume van de opgeslagen vloeibare stoffen met gecoate muren en vloeren die bestand zijn tegen chemicaliën om zeker te stellen dat er geen enkele lekkage of vervuiling buiten de opslag plaats kan vinden. * De omvang van de opvangtanks dient in overeenstemming met de nationale en locale regelgeving te zijn. Wanneer er geen van toepassing zijnde wetgeving is, dient de minimale omvang 110% van het grootste vat te zijn. * Indien geen middelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.
~~!~~	~~2.13f~~	~~Meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen dienen vrij van de ondergrond te worden opgeslagen en niet in dezelfde ruimte als uitgangsmateriaal en vers geoogst product.~~	~~* Meststoffen/ gewasbeschermingsmiddelen mogen niet samen met uitgangsmateriaal of ver geoogst product worden opgeslagen.~~ ~~* Als meststoffen / gewasbeschermingsmiddelen en uitgangsmateriaal, zaad of vers geoogst product zich in hetzelfde gebouw bevinden, dan moeten deze apart in verschillende, afgesloten ruimte worden opgeslagen.~~ ~~* Indien geen meststoffen/ gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.~~
!	2.13g	De opslaglocaties dienen alleen toegankelijk te zijn voor mensen die een adequate training hebben gevolgd.	* De opslag is alleen toegankelijk voor personen met voldoende kwalificatie voor werken met bestrijdingsmiddelen. * Sleutel of deurcode dienen alleen voor deze personen beschikbaar te zijn. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of gebruikt, dan akkoord.
!	2.13h	De opslaglocaties dienen alleen gewasbeschermingsmiddelen te bevatten die worden gebruikt voor de eigen teelten en in originele verpakking.	Alle gewasbeschermingsmiddelen die zich momenteel in de opslag bevinden~~ of die worden genoemd in de opslaglijst~~: ~~* zijn officieel goedgekeurd en geregistreerd voor toepassing in de geteelde gewassen of de gewasrotatie~~ * worden in de originele containers en verpakkingen bewaard. Alleen in het geval van breuk moet de nieuwe verpakking alle informatie van het originele etiket bevatten. * Gewasbeschermingsmiddelen die voor andere doeleinden worden gebruikt dan voor de geteelde gewassen zijn duidelijk herkenbaar en apart opgeslagen in de opslaglocatie. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.13i	Vaste gewasbeschermingsmiddelen dienen boven de vloeibare gewasbeschermingsmiddelen te worden opgeslagen.	* Alle poedervormige of granulaire gewasbeschermingsmiddelen moeten in verband met eventuele lekkage opgeslagen worden op planken boven vloeibare producten. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.
!	2.13j	In de opslaglocatie voor gewasbeschermingsmiddelen mogen alleen de gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen.	* De opslag van gewasbeschermingsmiddelen moet een fysieke scheiding hebben die gewasbeschermingsmiddelen apart houdt van andere materialen. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.
	2.13k	Het materiaal van de legplanken waarop de gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen dient niet absorberend te zijn.	* De opslag voor gewasbeschermingsmiddelen is uitgerust met niet absorberende planken in het geval van knoeien. Dit kan bijvoorbeeld metaal of hard plastic zijn. * Lekbakken zijn toegestaan indien geen middelen in de planken kunnen trekken. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen of worden gebruikt, dan akkoord.
	2.13l	Teeltmateriaal dient schoon te zijn.	Herbruikbaar teeltmateriaal (zoals potten, kratten, emmers, enz) dient voor gebruik schoon te zijn en dient schoongemaakt te worden als dit niet het geval is. Met schoon wordt bedoeld vrij van oudere gewas- en oogstresten en productvreemde stoffen zoals hout, plastic etc.
	2.13m	Fust en verpakkingsmateriaal dienen zodanig te zijn opgeslagen dat het risico op vervuiling door knaagdieren, vogels, fysieke of chemische oorzaken wordt geminimaliseerd.	Alle consumentenverpakkingen zijn opgeslagen met maatregelen tegen knaagdieren, plagen, vogels, fysische en chemische invloeden. Dit geldt alleen voor consumenten verpakkingen / fust. Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal
	2.13n	De opslaglocaties voor diesel- en andere brandstoftanks dienen veilig te zijn.	Alle opslagtanks moeten aan de lokale regelgeving voldoen. Indien er geen lokale regelgeving is mbt opvangen van morsingen of lekkages, geldt het volgende: * Minimaal ingeterpte zones, die ondoorlatend zijn en capaciteit van minimaal 110% van grootste tank hebben die binnen wordt opgeslagen. * Wanneer het een milieugevoelig gebied is, dient opvangcapaciteit 165% van grootste tank te zijn. * 'Niet-roken'-borden moeten zichtbaar zijn aangebracht. * In directe omgeving moeten geschikte blusvoorzieningen aanwezig zijn.
	2.13o	Transport van ~~geconcentreerde~~ gewasbeschermingsmiddelen op het bedrijf en tussen locaties moet veilig gebeuren.	* Teler moet garanderen dat het transport van gewasbeschermingsmiddelen geen risico oplevert voor de gezondheid van de medewerkers die vervoeren.
	2.13p	De gewasbeschermings- en meststoffenapparatuur dient zo opgeslagen te worden dat risico's voor mens en milieu en verontreiniging van het product voorkomen wordt.	* De apparatuur moet moet veilig worden opgeslagen om risico's voor mens en milieu te voorkomen. * Verontreining van het product of andere materialen die in contact komen met het geoogste product moet voorkomen worden. ~~* Spuitapparatuur staat op verhard terrein altijd overdekt, ook tijdens pauzes~~

2.14 Inzake toediening en verbruik van gewasbeschermingsmiddelen (incl. voor- en naoogstbehandelingsmiddelen):

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.14a	Het toegepast gewasbeschermingsmiddel dient geschikt te zijn voor het gewas en het doel zoals omschreven op het etiket of via een publicatie van een officiële registratie-instantie.	De teler dient het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te kunnen verantwoorden voor het doel waarvoor ze worden gebruikt. ~~* Niet nvt~~
	2.14b	Eventuele aanvullende restricties door afnemers en in relevante landen met betrekking tot het gebruik van ~~gewasbeschermingsmiddelen (incl~~. naoogstmiddelen~~)~~ of aanvullende commerciële beperkingen worden geïnventariseerd en opgevolgd.	* De teler heeft actuele gedocumenteerde gegevens over de beperkingen van het gebruik van ~~specifieke stoffen en gewasbeschermingsmiddelen (incl.~~ naoogst middelen~~)~~ van klanten en of landen waarnaar het product wordt geëxporteerd. ~~* Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.~~ Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal
!	2.14c	Er worden alleen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt die zijn toegelaten in het land van productie. Een lijst van alle toegelaten gewasbeschermingsmiddelen (incl. naoogstbehandelingsmiddelen) in het land van productie ~~voor de betreffende teelt(en)~~ dient aanwezig te zijn. Bij wijziging dient de lijst te worden aangepast. ~~Alleen de voor de betreffende teelt(en) toegestane middelen mogen worden opgeslagen (zie bijlage B).~~	* Er dient een recente schriftelijke of elektronische lijst beschikbaar te zijn met daarop alle commerciële merken van gewasbeschermingsmiddelen (incl. naoogstbehandelingsmiddelen) die gebruikt worden en die officieel toegelaten zijn in het land van productie. ~~voor de gewassen die momenteel geteeld worden op het bedrijf of die de afgelopen 12 maanden geteeld zijn. Genoemd worden: merknaam, toelatingsnummer.~~ ~~* Off label gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is toegestaan mits door de overheid toegelaten en de gewasbeschermingsmiddelenfabrikant. Wanneer de deelnemer gebruik maakt van off-label gewasbeschermingsmiddelen moet bewijs van toelating voor gebruik van middel op dat gewas in het betreffende land aanwezig zijn.~~ * Als er geen officieel registratieschema bestaat in het land van productie, moet de teler verwijzen naar de "International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides van de FAO". * Geëxtrapoleerd gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is toegestaan conform het lokale registratieschema (zie bijlage B). * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
!	2.14d	De instructies op de etiketten van naoogstbehandelingsmiddelen dienen te worden opgevolgd. Bij elke toepassing dienen duidelijke symbolen of instructies de dosering en de toepassingsmethode aan te geven.	* De teler dient aan te tonen dat de gebruiksaanwijzingen van het naoogstmiddelenetiket zijn opgevolgd door middel van bijv. duidelijke procedures en documentatie, zoals bijv verpakkings- en leveringsdata van verwerkte producten, toedieningsregistraties. * Indien geen naoogstbehandelingsmiddelen worden toegepast dan akkoord. Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal
!	2.14e	De juiste vul- en handelingsprocedures (die op het etiket staan) dienen opgevolgd te worden.	* Alle werknemers die omgaan met gewasbeschermingsmiddelen moeten beschikken over mengapparatuur en faciliteiten die moeten voldoen aan de aanbevelingen die op het etiket staan. * Er moet zichtbaar bewijs zijn dat de mengapparatuur wordt gebruikt. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.14f	De juiste beschermende maatregelen die in overeenstemming zijn met de instructies op het etiket en/of wettelijke eisen en geschikt in relatie tot de risico's voor de gezondheid en veiligheid moeten beschikbaar zijn voor werknemers, bezoekers en onderaannemers. Dit dient aangetoond te kunnen worden.	* Iedereen (werknemers, bezoekers, onderaannemers etc) moet kunnen beschikken over de juiste beschermende maatregelen die moeten voldoen aan de aanbevelingen die op het etiket staan en/of wettelijke eisen. * Er moet zichtbaar bewijs zijn dat deze zaken zoals rubberen laarzen, waterdichte kleding, beschermende overalls, rubberen handschoenen, gezichtsmaskers etc. aanwezig zijn, worden gebruikt en in goede staat verkeren. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
!	2.14g	Beschermende kleding moet gescheiden van de gewasbeschermingsmiddelen worden opgeslagen.	* De beschermende kleding en uitrusting, inclusief reservefilters etc., dienen apart en gescheiden van de gewasbeschermingsmiddelen te worden opgeslagen en dienen zich te bevinden in een goed geventileerde ruimte. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
!	2.14h	Na toepassing moet beschermende kleding schoongemaakt worden.	* Beschermende kleding en uitrusting moet ofwel gereinigd ofwel afgedankt worden na gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. * Schoonmaken van deze kleding en uitrusting betreft het apart wassen van eigen kleding en het wassen van handschoenen voorafgaand aan het uitdoen. * Vuile, gescheurde en beschadigde kleding en uitrusting en verouderde filters moeten afgevoerd worden. * Wegwerp voorwerpen (handschoenen, overalls enz.) moeten worden afgevoerd na gebruik. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
!	2.14i	De veiligheidsaanbevelingen en herbetredingstijden moeten worden gerespecteerd en opgevolgd.	* Er dient d.m.v. schriftelijke procedures en de registratie van gewasbeschermingtoepassingen en herbetredingstijden inzicht te zijn zodat kan worden aangetoond dat aan de herbetredingstijden wordt voldaan. * Tevens zijn er heldere procedures bij de behandelde locaties aangegeven (bijvoorbeeld waarschuwingstekens etc.). * Indien herbetredingstijden onbekend zijn, dient het gewas droog te zijn voordat de kas/het veld weer kan worden betreden. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
	2.14j	Per toepassing dient de benodigde hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen aantoonbaar te worden berekend.	* Bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moet de benodigde hoeveelheid herleidbaar worden berekend. Hierbij dient rekening te worden gehouden met: - vastgestelde plannen - gewas - toepassingsmethode - te behandelen oppervlakte - snelheid - druk van de apparatuur * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.14k	Er moet voldoende meet-, weeg- en mengapparatuur aanwezig zijn.	* Gebruikte weegapparatuur dient in goede staat te verkeren, zodat een juiste meting gegarandeerd is. Minimaal jaarlijks wordt weegapparatuur gecontroleerd mbv een standaardgewicht. Van deze controle wordt een registratie bijgehouden. * Faciliteiten zoals weegschaal, kannen, emmers, een waterbron etc. voor meten, wegen en mengen dienen te worden gebruikt om veilig en efficiënt te kunnen werken. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.
!	2.14l	Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dient periodiek geregistreerd te worden, ook het gebruik tijdens de opkweekfase op het eigen bedrijf. De voorraadlijsten van gewasbeschermingsmiddelen moeten binnen een maand na wjiziging, in de voorraad worden geactualiseerd met hoeveelheden.	*Alle toepassingen van gewasbeschermingsmiddelen, inclusief de gebruikte hoeveelheden tijdens de opkweekfase op het eigen bedrijf, moeten worden geregistreerd en omvat de volgende punten: - de gewasnaam - de plaats van toepassing (perceel/kas door naam of nummer) - datum van toepassing en eindtijd (indien toepassing niet aan het einde van de geregistreerde dag plaatsvindt) - de reden van toepassing (welke ziekte, plaag of onkruid wordt bestreden) - technische goedkeuring van de toepassing (handtekening van de technisch verantwoordelijke persoon die het advies heeft gegeven) - gebruikte gewasbeschermingsmiddel (handelsnaam en actieve stof of wetenschappelijke naam bij biologische bestrijding) - toegepaste hoeveelheid (in gewicht of volume) - toepassingsapparatuur/ ~~(inclusief eventueel volgnummer indien er meerdere eenheden zijn) en –~~methode
!			- naam van de toepasser (bij uitbesteding de naam van de loonwerker en de werknemer die toepast). - weersomstandigheden tijdens toediening (nvt voor bedekte teelten) * Daarnaast dienen de aanwezige gewasbeschermingsmiddelen op een inventarisatielijst te worden gedocumenteerd die direct beschikbaar is. * De lijst bevat de namen van de aanwezige middelen. * De voorraadlijsten moeten binnen een maand na wjiziging in de voorraad worden geactualiseerd met hoeveelheden. Hoeveelheden hebben betrekking op volledige verpakkingen, flessen enz. * Indien geen gewasbeschermingsmiddelenworden toegepast dan akkoord.
	2.14m	Overschotten van gewasbeschermingsmiddelen dienen zorgvuldig te worden bewaard of verantwoord te worden afgevoerd (in overeenstemming met nationale of locale regelgeving), bijvoorbeeld door verspuiting over onbehandelde percelen. ~~De betreffende hoeveelheden dienen te worden geregistreerd.~~	* Na gebruik van gewasbeschermingsmiddelen mag overschot of spoelwater van de tank: - worden verspoten over een onbehandeld deel van het gewas; - zorgvuldig worden bewaard (conform de eisen voor opslag); - door erkende bedrijven worden afgevoerd. * Hierbij mag de aanbevolen dosering niet worden overschreden. ~~* Alle gebruikte hoeveelheden moeten worden geregistreerd.~~ * Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.14n	Mbt de toediening van naoogstbehandelingsmiddelen dient het volgende geregistreerd te worden: partij geoogste producten, plaats van toediening, datum van toediening, toedieningstechniek, merknaam van gebruikte middel, werkzame stof, hoeveelheid, naam van toediener.	Mbt de toediening van naoogstbehandelingsmiddelen dient het volgende geregistreerd te worden: * partij geoogste producten, * plaats van toediening, * datum van toediening, * toedieningstechniek, * merknaam van gebruikte middel, * werkzame stof, * hoeveelheid, * naam van toediener * onderbouwing van toediening (naam ziekte/plaag) Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal
!	2.14o	Aankoopbonnen van toegepaste gewasbeschermingsmiddelen moeten worden bewaard.	~~Zie ook de meeste recente versie van het MPS-ABC certificatieschema~~. Zie eisen 0.8b en 2.4.1 in versie 16.2 van het MPS-ABC certificatieschema. Bonnen dienen minimaal 2 jaar te worden bewaard.
	2.14p	Teler dient emissie van gewasbeschermingsmiddelen tijdens en na toepassing te voorkomen.	O.a. onderhoud spuitapparatuur Voorbeelden voor open teelten: * Alle spuitapparatuur op het bedrijf dient uitgerust te zijn met minimaal 50% driftreducerende dop / techniek. Indien geen LDS onkruidbestrijding wordt toegepast op het bedrijf, geldt 90% driftreducerende dop/techniek. * Om een maximale spuithoogte boven gewas aan te houden van 50 cm mogen er geen permanente obstakels op het perceel aanwezig zijn (bijv sproeiers voor beregening) waardoor een hogere spuitboomhoogte aan moet worden gehouden. Voorbeelden voor bloembollen: * Kisten met bloembollen dienen na de boldompeling afgeblazen te worden of lekken minimaal 12 uur uit. * Bloembollen dienen na de bolontsmetting geladen te worden op een plek met opvanggoot. * Voor het transport van ontsmette bloembollen dient een transportwagen gebruikt te worden met robuuste opvang voor lekvloeistof. * Tijdens plantenwerkzaamheden bij keren boven de sloot mag zich geen kuubkist met ontsmette bollen in de fronthef van de plantmachine bevinden.
	2.14q	De teler neemt actieve maatregelen om te voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen uit aangrenzende percelen overwaaien.	De teler dient actieve maatregelen te nemen om het risico te vermijden dat gewasbeschermingsmiddelen uit aangrenzende percelen overwaaien. Bijvoorbeeld door: * Afspraken te maken met telers van aangrenzende percelen * Vegetatieve buffers te planten op de randen van de percelen waar gewas verbouwd wordt. N.v.t. indien niet als risico geïdentificeerd.
	2.14~~q~~r	Naoogstbehandelingsmiddelen mogen alleen worden toegepast als geen alternatieven mogelijk zijn die het behoud van kwaliteit garanderen.	* Naoogstbehandelingen worden schriftelijk onderbouwd, waarbij alternatieven zijn overwogen en chemische middelen slechts worden gebruikt indien er geen technisch acceptabel alternatief is. * Indien geen gebruik van naoogstbehandelingsmiddelen dan akkoord. Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal.
	2.15	**Inzake toediening en verbruik van meststoffen:**	

	2.15a	Opstellen van een ~~teelt- en~~ bemestingsplan~~/bodembeheerplan~~. Deze dient~~en~~ te zijn gericht op zo weinig mogelijk (meststoffen)verlies.	Om het nutriënten verlies (van bijvoorbeeld stikstof en fosfaten) te beperken dient de teler ~~een teeltplanning en~~ een bemestingsprogramma te maken ~~op basis van een risico-inventarisatie en bodemanalyse~~. Bij het uitvoeren van de bemesting dient de teler rekening te houden met: - de voedingsbehoefte van het gewas ~~- het nutriënten niveau in de grond / substraat~~ - de nutriëntenbijdrage van de bemesting, met inbegrip van organische meststoffen en het voor irrigatie gebruikte water ~~- bodemanalyses uitgevoerd op onderbouwde regelmatige basis (bij gewasrotatie voor en na elke teelt; bij vaste gewassen één maal per jaar; bij jaarrond teelt voor elk gewas)~~ - behoud van bodemvruchtbaarheid ~~- technische adviezen.~~ - De berekeningen worden ten minste eenmaal uitgevoerd voor elk afzonderlijk geoogst gewas en op een gerechtvaardigde regelmatige basis voor continu geoogste producten (bv. om de 2 weken in gesloten systemen). De analyses kunnen worden uitgevoerd met apparatuur op het bedrijf of met mobiele kits. Als bewijsmateriaal moeten analyseresultaten en/of gewasspecifieke literatuur beschikbaar zijn. Nvt voor gewassen die niet rechtstreeks in de bodem worden geteeld (o.a. hydrocultuur, potplanten).
	2.15b	Voorafgaand aan de toepassing van organische mest dient aantoonbaar een risicoanalyse uitgevoerd te worden ~~(analyse op chemische samenstelling)~~, rekening houdend met ~~de herkomst, eigenschappen en~~ het beoogde gebruik ervan.	~~* Bij gebruik van organische meststoffen moet rekening worden gehouden met het bemestingsplan en met analyse gegevens van de meststof (N, P, K, zware metalen en andere potentiële verontreinigingen), uitgevoerd door een erkend laboratorium (bijvoorbeeld op basis van GLP of ISO 17025 erkenning) of erkende standaardwaarden.~~ ~~* De toepassing dient te worden geregistreerd.~~ ~~* De resultaten van de analyse moeten aanwezig zijn.~~ * Aantoonbaar bewijs aanwezig dat met ten minste de volgende risico's rekening is gehouden: type organische mest, methode van composteren, aanwezigheid van onkruidzaden en zware metalen, tijdstip van toediening en plek van toediening. Dit is ook van toepassing op substraten uit biogasinstallaties. * Indien geen organische meststoffen worden toegepast dan akkoord.
!	2.15c	Het gebruik van rioolslib is niet toegestaan.	Rioolslib mag niet worden gebruikt. ~~* Niet n.v.t.~~
	2.15d	Van ingekochte chemische meststoffen moet percentage N, P en K bekend zijn.	* Van alle ingekochte chemische meststoffen die voor MPS-GAP geteelde producten worden gebruikt, moet percentage N, P en K bekend zijn. * Gegevens van meststoffen die afgelopen 2 jaar op MPS-GAP aangemelde of gecertificeerde gewassen zijn gebruikt, moeten beschikbaar zijn. * Bij een eerste audit moeten de registraties van minimaal de voorgaande 3 maanden volledig zijn.
	2.15e	Per toepassing dient de benodigde hoeveelheid meststoffen aantoonbaar te worden berekend.	* Bij het gebruik van meststoffen moet de benodigde hoeveelheid herleidbaar worden berekend. Hierbij dient rekening te worden gehouden met: - gewas - toepassingsmethode - te behandelen oppervlakte - snelheid - druk van de gebruikte apparatuur * Indien geen meststoffen worden toegepast, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

2.15f	Er moet voldoende meet-, weeg- en mengapparatuur aanwezig zijn.	* Gebruikte weegapparatuur dient in goede staat te verkeren, zodat een juiste meting gegarandeerd is. Minimaal jaarlijks wordt weegapparatuur gecontroleerd mbv een standaardgewicht. Van deze controle wordt een registratie bijgehouden. * Faciliteiten zoals weegschaal, kannen, emmers, een waterbron etc. voor meten, wegen en mengen dienen te worden gebruikt om veilig en efficiënt te kunnen werken. * Indien geen meststoffen worden toegepast dan akkoord.
2.15g	Het gebruik van meststoffen dient periodiek geregistreerd te worden, ook het gebruik tijdens de opkweekfase op het eigen bedrijf. ~~Van de meststoffen dient een bijgewerkte voorraadlijst beschikbaar te zijn.~~	*Alle toepassingen van meststoffen moeten worden geregistreerd, inclusief de gebruikte hoeveelheden tijdens de opkweekfase op het eigen bedrijf en omvat de volgende punten: - de plaats van toepassing, - datum van toepassing, - gebruikte meststof en concentratie, - toegepaste hoeveelheid, - toepassingsmethode, - naam van de toepasser (bij uitbesteding de naam van de loonwerker en de werknemer die toepast). - gewas * Indien geen meststoffen worden toegepast dan akkoord. ~~* Daarnaast dienen de aanwezige meststoffen op een inventarisatielijst te worden gedocumenteerd die direct beschikbaar is.~~ ~~* De lijst bevat de namen van de aanwezige meststoffen.~~ ~~* Binnen een maand na wijziging in de voorraad moeten deze voorraadlijsten worden geactualiseerd met hoeveelheden. Hoeveelheden hebben betrekking op volledige verpakkingen, flessen enz.~~
2.15h	Overschotten van meststoffen dienen zorgvuldig te worden bewaard of verantwoord te worden afgevoerd (in overeenstemming met nationale of locale regelgeving), bijvoorbeeld door verspuiting over onbehandelde percelen. De betreffende hoeveelheden dienen te worden geregistreerd.	* Na gebruik van meststoffen mag overschot of spoelwater van de tank: - worden verspoten over een onbehandeld deel van het gewas; - zorgvuldig worden bewaard (conform de eisen voor opslag); - door erkende bedrijven worden afgevoerd. * Hierbij mag de aanbevolen dosering niet worden overschreden. * Alle gebruikte hoeveelheden moeten worden geregistreerd. * Indien geen meststoffen worden toegepast dan akkoord.
2.15i	Er moet registratie voor handen zijn indien er stoffen op gewassen en/of de bodem worden gebruikt die geen meststof of gewasbeschermingsmiddel zijn.	Indien op het bedrijf zelf gemaakte preparaten, plantversterkers, bodemverbeteraars of andere dergelijke stoffen worden gebruikt op gecertificeerde gewassen moet hiervan registratie beschikbaar zijn. In deze registratie moet de naam worden opgenomen van de stof (bijv de plant waarvan de stof is afgeleid), de handelsnaam (van ingekochte producten), het veld, de datum en de hoeveelheid. Indien er in land van productie een toelatingsschema voor deze stof(fen)bestaat, moet deze zijn toegelaten.
2.16	**Inzake toediening en gebruik van water:**	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.16a	Er dient een waterbeheerplan beschikbaar te zijn en goedgekeurd door het management in de afgelopen 12 maanden.	Geimplementeerd plan van aanpak, afgelopen jaar goedgekeurd door het management, waarin waterbronnen en maatregelen voor efficient gebruik en efficiente toepassing worden benoemd. Plan bevat het volgende: * middelen om locatie van waterbron(nen) te bepalen (foto's, tekeningen, enz.) * vaste inrichtingen, zoals irrigatiesysteem, watersilo's/ waterbassins, maar ook de stroom van het watersysteem * beoordeling van noodzaak voor onderhoud van irrigatiesysteem * training van werknemers die verantwoordelijk zijn of uitvoeren. * maatregelen om uitputting en verontreiniging van waterbronnen te voorkomen * maatregelen om efficiënt gebruik en toepassing te waarborgen * plannen voor verbetering op korte en lange termijn, met tijdschema's voor eventuele tekortkomingen
	2.16b	De teler dient aan te tonen dat de waterbehoefte van het gewas wordt berekend. Watergift dient te worden geregistreerd.	* De waterbehoefte kan bijvoorbeeld berekend worden met behulp van stralingsgegevens, tensiometers, weersverwachting, neerslagslagmeters, verdampingsmeters. * Indien hulpmiddelen worden gebruikt bij het berekenen van de waterbehoefte, dan dienen die onderhouden te worden. * Watergift moet worden geregistreerd. * Registraties bevatten de datum en de hoeveelheid water per watermeter of per watergifteenheid, ofwel data/berekeningen waarmee deze gegevens te herleiden zijn. * Als de teler gebruik maakt van een watergiftprogramma moet de berekende en werkelijke hoeveelheid toegediend water genoteerd worden in de registratie.
!	2.16c	Er mag ~~geen~~onder geen beding gebruik worden gemaakt van onbehandeld rioolwater. ~~onder bepaalde voorwaarden wel van~~ Het gebruik van behandeld rioolwater is op basis van risicobeoordeling toegestaan	~~* Onder bepaalde voorwaarden mag gebruik worden gemaakt van behandeld rioolwater~~. Wanneer gebruik wordt gemaakt van behandeld rioolwater, moet de waterkwaliteit voldoen aan WHO richtlijnen voor veilig gebruik van afvalwater, ~~en~~ uitwerpselen en grijs water ("Guidelines for the safe use of wastewater, excreta and greywater", 2006) ~~in agrarische sector en aquacultuur~~. Ook wanneer het water mogelijk van een verontreinigde bron afkomstig is, moet de deelnemer dmv analyses aantonen dat de waterkwaliteit voldoet aan de WHO-normen en/of andere geldende regelgeving voor irrigatiewater.. ~~* Onbehandeld rioolwater mag nooit gebruikt worden.~~ ~~* Niet n.v.t.~~

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.16d	Er dient een risico-inventarisatie te zijn uitgevoerd naar chemische en fysische vervuiling van water dat wordt gebruikt voorafgaand aan het oogsten (voor irrigatie, wassen enz.). ~~Het management dient deze inventarisatie te beoordelen.~~	Onderdelen van deze risico-~~analyse~~inventarisatie: * irrigatiemethode, * oorsprong van het water, ~~* moment van watergebruik (tijdens de groeifase van het gewas)~~ ~~* contact water met gewas~~ ~~* kenmerken van gewas en groeifase~~ * zuiverheid van water dat wordt gebruikt voor toediening van gewasbeschermingsmiddelen (kwaliteit van het water mag de doeltreffendheid van de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen niet aantasten) ~~De inventarisatie moet jaarlijks worden beoordeeld door het management.~~ ~~Risico-analyse richt zich op fysieke en chemische verontreiniging en risicobeheersing voor het waterdistributiesysteem.~~ De risico-inventarisatie moet worden bijgewerkt telkens wanneer er een wijziging aan het systeem wordt aangebracht of zich een situatie voordoet die een mogelijkheid tot verontreiniging van het systeem zou kunnen inhouden.
!	2.16e	Er dient een risico-inventarisatie te zijn uitgevoerd waarin milieukwesties zijn geëvalueerd voor waterbeheer op het bedrijf (voor zowel voor- en na-oogst- als productie-activiteiten). ~~Het management dient deze inventarisatie te hebben beoordeeld in de afgelopen 12 maanden.~~ De risico-inventarisatie dient jaarlijks te worden beoordeeld of in geval van wijzigingen.	Een gedocumenteerde risico-inventarisatie identificeert als cruciaal beschouwde publieke watervoorzieningen en de milieueffecten op en van ~~bevat het volgende~~: * ~~milieugevolgen van de waterbronnen~~ * eigen bedrijfsactiviteiten op waterbronnen en op de omgeving buiten het bedrijf * distributie en irrigatiesystemen ~~* gebruik van water voor irrigatie~~ ~~* wassen of spoelen van het product~~ ~~De inventarisatie moet volledig worden uitgevoerd en jaarlijks worden voorgelegd aan het management.~~
	2.16f	Water dat gebruikt wordt voor activiteiten voorafgaand aan het oogsten dient geanalyseerd te worden.	Schriftelijke procedure dient aanwezig te zijn voor het testen van water tijdens de productie en de oogst. Onderdelen daarin: * frequentie van bemonsteren (moet aansluiten bij risico-inventarisatie) * wie neemt het monster * waar wordt het genomen * hoe verzameld * soort test * beoordelingscriteria Nvt voor bloemen en planten
	2.16g	Er dient in de laboratoriumanalyse rekening te worden gehouden met chemische en fysische verontreiniging .	Als er volgens de risico-inventarisatie en/of sectorspecifieke normen risico van verontreiniging is, dienen relevante chemische en fysische verontreiningen zichtbaar te zijn in het analyseresultaat. Laboratorium dient ISO 17025 geaccrediteerd te zijn of gelijkwaardig of goedgekeurd door de bevoegde nationale overheid voor het testen van water. Nvt voor bloemen en planten
	2.16h	Indien noodzakelijk worden herstelmaatregelen genomen voordat de nieuwe oogst begint.	In geval van afwijkende resulaten uit de risico-analyse voor water moeten herstelmaatregelen worden genomen. ~~Nvt voor bloemen en planten~~

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.16i	Indien vereist zijn er geldige vergunningen/licenties op het bedrijf aanwezig.	Dit kunnen de volgende vergunningen betreffen, afgegeven door bevoegde instanties: * waterwinning * opslag van water * gebruik van water * lozen van water De geldige vergunningen moeten tijdens de audit beschikbaar zijn. Indien deze niet beschikbaar zijn, maar wel vereist zijn, moet worden aangetoond dat de teler de vergunning(en) actief heeft aangevraagd, dat de goedkeuring in behandeling is en dat er geen duidelijk bewijs is van een officieel verbod op het gebruik van de betrokken waterbron(nen).
!	2.16j	Indien in de vergunningen/licenties beperkingen zijn opgenomen, moet kunnen worden aangetoond dat daaraan wordt voldaan.	Aantoonbaar door middel van beschikbare registraties.
	2.16k	Voor naoogst water (spoelwater) moet een risico-analyse worden uitgevoerd.	De risico-analyse bestaat minimaal uit: * frequentie van analyse, * waterbron, * chemische en minerale verontreiniging en milieu. De risico-analyse moet jaarlijks worden beoordeeld ~~door het management van het bedrijf~~ en indien nodig bijgewerkt. Nvt voor bedrijven met alleen uitgangsmateriaal
	2.16l	Het laboratorium dat de analyses uitvoert, dient geschikt te zijn (testen op een wijze die in overeenstemming is met de industriële eisen en beschikt over kwaliteitscontroleprocedures).	~~* In geval water wordt gebruikt voor naoogstbehandelingen dient de analyse te gebeuren op basis van geaccepteerde standaards (o.a. N, P, K, Ec, pH en bijvoorbeeld verontreinigingen zoals E. Coli, zware metalen) en uitgevoerd worden door een laboratorium dat deze elementen kan analyseren (ISO 17025 of gelijkwaardig).~~ * Van de analyse worden resultaten bewaard. * Bij afwijkende resultaten dient men actie te ondernemen. * De ondernomen acties dienen te worden gedocumenteerd.
	2.16m	Waar mogelijk zijn maatregelen genomen om water op te vangen en waar nodig te recyclen.	Haalbaar betekent economisch en praktisch haalbaar zijn. Opvang of recycling van water heeft niet alleen betrekking op regenwater. Er moet bewijs zijn dat de ~~producent~~teler een schatting heeft gemaakt van de potentiële hoeveelheden regenwater die kunnen worden opgevangen en van de investeringen die nodig zijn om het op te vangen.
	2.16n	Er zijn wateropslagfaciliteiten aanwezig en deze worden goed onderhouden om te profiteren van perioden van maximale beschikbaarheid van water.	Als het bedrijf zich in gebieden bevindt waar seizoensgebonden water beschikbaar is, moeten er wateropslagvoorzieningen zijn voor watergebruik in perioden dat er weinig water beschikbaar is. Deze moeten in goede staat van onderhoud verkeren en deugdelijk omheind/beveiligd zijn om ongelukken te voorkomen. N.v.t. als het niet haalbaar is om regenwater op te vangen of water te recyclen.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

2.16o	Er wordt bijgehouden hoeveel water er wordt onttrokken aan waterbronnen.	De gegevens bevatten de datum, het werkelijke of geschatte debiet en het volume (van de watermeter of op basis van schattingen) dat maandelijks of per 4 weken wordt bijgewerkt. Hoeveelheden onttrokken water kunnen worden vergeleken met gebruikte hoeveelheden (voor irrigatie of totale volumes gebruikt op het bedrijf) om het efficiënte gebruik van waterbronnen te verbeteren. Met een dergelijke vergelijking kan worden vastgesteld of er onnodig veel water wordt onttrokken of dat een deel van het water dat wordt gebruikt voor irrigatie bijvoorbeeld wordt gerecycled of opgevangen uit regenwater.
2.17	**Inzake gebruik van energie:**	
2.17a	Gebaseerd op het geregistreerde verbruik moet een energiemanagementplan worden opgesteld om het efficiente gebruik van energie te verbeteren.	* In het energiemanagementplan moeten de kansen voor het verbeteren van het efficiente gebruik van energie worden aangegeven. * Indien geen gebruik van energie dan akkoord.
2.17b	In het energiemanagementplan dient gekeken te worden naar het minimaliseren van het gebruik van niet-duurzame energie.	In plan moeten mogelijkheden staan op gebruik van niet-duurzame enerige te minimaliseren en het gebruik van duurzame energie te verhogen.
2.18	**Inzake onderhoud:**	
2.18a	Er dient aantoonbaar onderhoud aan alle apparatuur en middelen te worden uitgevoerd, zodanig dat deze te allen tijde deugdelijk en volledig zijn afgestemd op de uit te voeren handelingen (zie ook de wettelijk verplichte risico-inventarisatie), waar mogelijk door deelname aan een onafhankelijk gecertificeerd onderhoudsprogramma.	* Bij de gewasbeschermings- en bemestingsapparatuur moet regelmatig onderhoud worden uitgevoerd en gedocumenteerd waarbij rekening moet worden gehouden met de wettelijk verplichte risico-inventarisatie. Het onderhoud kan worden onderbouwd met gegevens (datum en soort onderhoud) of documenten (facturen onderdelen etc.). * De apparatuur is in het afgelopen jaar minimaal één maal gekalibreerd om te bepalen of de afgifte nauwkeurig is. * Dit wordt uitgevoerd door deelname aan een onafhankelijk gecertificeerd onderhoudsprogramma, door iemand die zijn technische bekwaamheid kan aantonen of door gespecialiseerde bedrijven, toeleverancier etc.
2.19	**Inzake veiligheid, gezondheid en hygiëne**	
2.19a	Een algemene hygiëne protocol gebaseerd op de risico inventarisatie dient voor een ieder zichtbaar aanwezig te zijn op alle permanente opslag- en verblijfplaatsen.	* Er dient een algemeen hygiëne protocol te zijn opgesteld op basis van de risico inventarisatie. * Dit protocol dient voor iedereen zichtbaar aanwezig te zijn op alle permanente opslag- en verblijfplaatsen. * Dit protocol dient ook op een zichtbare plaats te hangen, zodat bezoekers en onderaannemers het kunnen lezen. * Het moet zijn opgesteld in de ta(a)l(en) van de medewerkers en moet door iedereen worden begrepen. Daar waar nodig ondersteund met symbolen. * In het protocol dient het volgende te zijn opgenomen: noodzaak van handenwassen; bedekken van wondjes; beperken van roken; eten, drinken op daartoe bestemde/geschikte plaatsen; bekendmaking van relevante infecties of omstandigheden; bekendmaking van verontreiniging van product door lichaamsvloeistoffen, gebruik van geschikte beschermende kleding. * Wanneer de risico-inventarisatie wijzigt, dient het hygiëne protocol te worden herbeoordeeld en geactualiseerd.
2.19b	Er dienen maatregelen te worden genomen tegen ongedierte, zoals vallen, lokdozen etc. en regelmatig schoonmaken.	Er dienen maatregelen te worden genomen tegen ongedierte, zoals vallen, lokdozen etc. en regelmatig schoonmaken.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.19c	Er dient jaarlijks een algemene hygiëne en gezondheids- en veiligheidstraining voor alle medewerkers, die past bij hun werkzaamheden, te worden gegeven op basis van de risico-inventarisatie.	* Algemene hygiëne en gezondheids- en veiligheidstraining voor alle medewerkers (incl. onderaannemers) kan bijvoorbeeld worden gegeven op basis van de risico-inventarisatie en op basis van huisregels, personeelsreglement (schoonmaak kantine, roken, eten, drinken, toiletbezoek) etc. * Alle nieuwe medewerkers dienen deze instructies eveneens te krijgen. * De training en gegeven instructie worden gedocumenteerd. * De training wordt door gekwalificeerde mensen gegeven. * Alle medewerkers, inclusief de eigenaar en managers, moeten op elk moment van het jaar beoordeelde en getekende instructies hebben. * Tijdens de controle moeten medewerkers, die belast zijn met in het hygiëne protocol geïdentificeerde taken, hun vaardigheden kunnen tonen. ~~* Niet nvt.~~
	2.19d	Het bedrijf dient over een schriftelijke risico-inventarisatie voor hygiëne met betrekking tot de productie-omgeving te beschikken.	* De risico's zijn afhankelijk van de producten die geproduceerd en/of geleverd worden. * De risico-inventarisatie kan algemeen zijn, maar moet aangepast zijn aan de specifieke omstandigheden van het bedrijf. * De inventarisatie moet jaarlijks worden herbeoordeeld en geactualiseerd indien veranderingen zich voordoen. * Niet nvt.
!	2.19e	~~Er dient een protocol opgesteld te worden voor alle mogelijke noodsituaties (calamiteitenplan). Dit dient zichtbaar aanwezig te zijn voor een ieder en dient in ieder geval te bevatten de namen van contactpersonen en telefoon- of alarmnummers alsmede de verwijzing naar de dichtstbijzijnde telefoon.~~ Ongevallen- en noodprocedures worden weergegeven en gecommuniceerd.	* Er dienen ~~ongevallen~~procedures aanwezig te zijn in ieder bedrijfsgebouw (verpakkingsruimte, opslagruimtes, kantoren etc.) en gecommuniceerd aan de medewerkers. * De informatie, met namen van contactpersonen en telefoon- of alarmnummers alsmede de verwijzing naar de dichtstbijzijnde telefoon, adres van het bedrijf of aanduiding van het bedrijf op een plattegrond moet zijn opgehangen op toegankelijke en goed zichtbare plaatsen op het bedrijf (ook voor bezoekers en onderaannemers). * De procedures moeten zijn opgesteld in de ta(a)l(en) van de medewerkers en moeten door iedereen worden begrepen. * Daar waar nodig ondersteund met symbolen (nooduitgangen, locaties van brandblussers).
	~~2.19f~~	~~De ongevallen- en noodprocedures moeten door iedereen begrepen worden en opgesteld zijn in de taal van de medewerkers.~~ ~~Samengevoegd met 2.19e~~	~~* De ongevallen- en noodprocedures moeten zijn opgesteld in de ta(a)l(en) van de medewerkers en moeten door iedereen worden begrepen.~~ ~~* Daar waar nodig ondersteund met symbolen (nooduitgangen, locaties van brandblussers).~~
	2.19f	Het bedrijf beschikt over gezondheids- en veiligheidsprocedures.	* De procedures moeten ingaan op de punten die naar voor zijn gekomen in de risico-inventarisatie en moeten passend zijn voor het bedrijf. * De infrastructuur van het bedrijf, de voorzieningen, de huisvesting van de werknemers op het bedrijf en de apparatuur moeten zo worden gebouwd en onderhouden dat de gezondheids- en veiligheidsrisico's voor de werknemers tot een minimum worden beperkt. De geldende voorschriften moeten worden nageleefd.
!	2.19g	Gevaren- en risicogebieden dienen duidelijk herkenbaar te zijn, zowel in structurele als in tijdelijke situaties.	* Alle gevaren- en risico gebieden, zoals bijvoorbeeld bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, afvalputten, brandstoftanks, moeten duidelijk herkenbaar zijn, eventueel ondersteund met gevarensymbolen en / of waarschuwingstekens. * Ook permanente gevaren- / risicogebieden vallen hieronder.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.19h	Er dient een arbeidsrisico inventarisatie uitgevoerd te worden en er dient een plan opgesteld te worden om veiligheid en gezondheid te bevorderen.	* Er dient een actuele arbeidsrisico-inventarisatie aanwezig te zijn gebaseerd op nationale, regionale en lokale wetgeving. Een RI&E moet bijgesteld en opnieuw getoetst worden als er in een bedrijf iets verandert in de werkmethoden, de werkomstandigheden of bij technische innovaties. * Bij voorkeur wordt deze uitgevoerd door een onafhankelijke gekwalificeerde organisatie. * Voor eventuele tekortkomingen moet een gedocumenteerd actieplan zijn opgesteld en worden uitgevoerd met als onderdelen: tekortkomingen, te nemen acties, tijdsplanning, verantwoordelijke.
	2.19i	Er dienen voldoende EHBO-voorzieningen aanwezig te zijn op de werkplekken op vaste locaties.	Er moeten complete en onderhouden EHBO-koffers (volgens nationale regels en aanbevelingen) aanwezig en toegankelijk zijn op alle werkplekken (permanente bedrijfsruimten en in het veld), waarbij op niet permanente werkplekken (in het veld) de leidinggevende de koffer bij zich mag houden.
	2.19j	Op het bedrijf dienen voldoende medewerkers aantoonbaar getraind zijn voor EHBO. Op het bedrijf moet ten minste één persoon met ~~EHBO~~ **BHV** aanwezig zijn wanneer op het bedrijf activiteiten worden uitgevoerd. Zij dienen aantoonbaar regelmatig herhalingscursussen te volgen.	In elke groep van 50 werknemers is tenminste één persoon aanwezig die een ~~EHBO~~**BHV**-cursus heeft gevolgd, en die herhalingscursussen volgt (min 1 keer per 5 jaar). Richtlijn: 1 ~~EHBO-er/~~BHV-er per 50 werknemers.
!	2.19k	De voorzieningen op het bedrijf dienen verzorgd te zijn (toilet, wasgelegenheid, kantine, bewaarruimte voor etenswaren en huisvesting). Drinkwater, toilet en wasgelegenheid dienen in de omgeving van de werkplek aanwezig te zijn.	* Bewaarruimte voor etenswaren, een kantine en drinkwater moeten beschikbaar zijn. Eventuele voorzieningen dienen zichtbaar schoon te zijn. * Op of in de nabije omgeving van de werkplek moeten voor de werknemers toegankelijke toiletten zijn geplaatst (500m of 7 minuten lopen), die schoon zijn en over een handenwasgelegenheid beschikken. * Vaste en mobiele toiletten bestaan uit materialen die makkelijk schoon te maken zijn. * Potentieel risico op besmetting van product moet geminimaliseerd worden. * Besmetting in het vermeerderingsgebied moet voorkomen worden.
!	2.19l	Op aangeven van de medewerkers dient het bedrijf relevante gezondheidstesten uit te laten voeren (eventueel inclusief bloedtests), waar mogelijk in overeenstemming met lokale gedragscodes.	Indien medewerkers werken met gewasbeschermingsmiddelen moeten ze op aanvraag jaarlijks medisch worden gecontroleerd in overeenstemming met de richtlijnen in lokale gedragscodes. Gebruik van de resultaten van deze tests is toegestaan, maar met respectering van bescherming van persoonsgegevens.
!	2.19m	Indien medewerkers worden gehuisvest op het bedrijf dan moeten de basale voorzieningen aanwezig zijn en de huisvesting bewoonbaar zijn.	Indien werknemers woonverblijven hebben op het bedrijf moeten deze bewoonbaar zijn: * een degelijk dak, ramen en deuren * Basisvoorzieningen als stromend water, toiletten, afwatering en elektriciteit. * Indien rioolafvoer ontbreekt, kan het gebruik van septic tanks worden geaccepteerd (moeten wel voldoen aan de locale regelgeving) * Indien geen huisvesting op het bedrijf dan akkoord.
	2.19n	Informatie over veiligheidsvoorschriften mbt gevaarlijke stoffen dienen aanwezig of toegankelijk te zijn (bijv. website, telefoonnummers enz.).	Op verzoek dient informatie over veiligheidsvoorschriften mbt gevaarlijke stoffen aanwezig of toegankelijk te zijn.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.19o	Een verantwoordelijke houding tegenover de werknemer op het gebied van gezondheid, veiligheid, welzijn en training.	* Er is een open houding naar de werknemers en met de werknemers wordt gecommuniceerd over de sociale aspecten van het werk zoals gezondheid, veiligheid, welzijn en mogelijke trainingen. * Er dient een management verantwoordelijke aangewezen te zijn voor het welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers. * De managementverantwoordelijke en de werkgever kunnen dezelfde persoon zijn. * Vastlegging kan bijvoorbeeld in een organisatieschema. * Tevens dient er overleg dient te zijn tussen werkgever en werknemers, minimaal 2 keer per jaar, over deze onderwerpen waarvan verslaglegging wordt gedaan. * Vastlegging kan bijvoorbeeld in notulen, de verantwoordelijkheid in b.v. organisatieschema.
	2.19p	Indien de werkgever vervoer (naar velden/locaties, etc.) beschikbaar stelt aan het personeel dient dit veilig te zijn en indien het vervoer over de openbare weg betreft dient het ook aan de geldende regelgeving te voldoen.	Vervoer voor werknemers dient veilig te zijn en moet voldoen aan de geldende regelgeving, indien het vervoer over de openbare weg betreft.
	2.19q	Zo nodig moeten er voorzieningen zijn om om te kleden.	Omkleedvoorzieningen zijn wellicht niet nodig indien de persoonlijke beschermingsmiddelen over de bestaande kleding worden aangebracht.
	2.20	Het bedrijf dient een natuurbehoudsplan te formuleren. In dit natuurbehoudsplan dient gestreefd te worden naar het omzetten van niet-productieve locaties naar beschermde gebieden ter bevordering van de biodiversiteit en natuurlijke flora en fauna.	* Het plan moet verenigbaar zijn met duurzame productie met minimale negatieve milieueffecten en de eisen uit het schema. * In het natuurbehoudsplan moet het beleid van het bedrijf worden weergegeven. - Het plan kan specifiek voor het eigen bedrijf zijn of onderdeel zijn van een regionaal plan. - Onderdeel is een nulmeting van flora en fauna waarbij huidige niveaus, plaats en toestand van flora en fauna worden bepaald om maatregelen te kunnen plannen. - Het plan bevat acties om leefgebieden te verbeteren en biodiversiteit te verhogen. Tastbare acties en initiatieven kunnen door de teler aangetoond worden hetzij op het bedrijf, hetzij door deelname in een groep die actief is op het gebied van milieubeschermingsinitiatieven. - In dit natuurbehoudsplan dient gestreefd te worden naar het omzetten van niet-productieve locaties naar beschermde gebieden ter bevordering van de natuurlijke flora en fauna. - De teler erkent het landbouwbedrijf als een agrarisch ecosysteem dat in wisselwerking staat met de omliggende landschappen.
!	2.21	Er moeten een klachtenprocedure op het bedrijf aanwezig zijn voor klachten met betrekking tot het MPS-GAP schema.	* Doel van de klachtenprocedure is dat alle klachten worden geregistreerd en worden afgehandeld. Corrigerende maatregelen die zijn genomen moeten worden gedocumenteerd. * Onderdeel van deze procedure is ook dat een bedrijf meldt bij MPS wanneer het door een daartoe bevoegde (locale) autoriteit onder nader onderzoek staat en/of een sanctie heeft gekregen die betrekking heeft op de scope van dit certificatieschema. ~~* Niet nvt.~~

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.22	Indien een deelnemer gebruik maakt van onderaannemers en/ of contractnemers, dient hij toezicht te houden op hun activiteiten om er zeker van te zijn dat deze voldoen aan de relevante criteria van MPS-GAP.	* De ~~deelnemerteler~~ is er verantwoordelijk voor dat de onderaannemer/ contractnemer met zijn activiteiten voldoet aan de relevante MPS-GAP criteria. Voor de beoordeling daarvan moet elke taak en elk seizoen van inhuur worden gecontroleerd en afgetekend. De teler moet bewijs leveren van naleving door de onderaannemer. * Bewijs van het voldoen aan de relevante criteria moet beschikbaar zijn op het bedrijf tijdens de audit. * De deelnemer mag de beoordeling zelf uitvoeren. De onderaannemer/ contractnemer moet accepteren dat het een door MPS erkende CI is toegestaan beoordelingen fysiek te verifieren. * In geval de beoordeling is uitgevoerd door een door MPS erkende CI dient de volgende informatie beschikbaar te zijn voor de deelnemer: auditdatum naam van CI naam auditor details van de onderaannemer/ contractnemer auditrapport met beoordeling op de relevante criteria
	2.23	**Inzake GGO's:**	
!	2.23a	De teelt van GGO's (ook proeven) dient te voldoen aan de eisen van land van productie.	In geval er gebruik wordt gemaakt van GGO's moet: * daarvan bewijs op het bedrijf aanwezig zijn * er een kopie van de wetgeving van land van productie aanwezig zijn op het bedrijf * bewijs van communicatie met de klant over gebruik van GGO's op het bedrijf aanwezig zijn * aantoonbaar zijn dat GGO's apart opgeslagen zijn van gangbare gewassen.
	2.23b	Er moet documentatie aanwezig zijn, wanneer gebruik wordt gemaakt van GGO's.	In geval er gebruik wordt gemaakt van GGO's moet: * daarvan bewijs op het bedrijf aanwezig zijn * er een kopie van de wetgeving van land van productie aanwezig zijn op het bedrijf * bewijs van communicatie met de klant over gebruik van GGO's op het bedrijf aanwezig zijn * aantoonbaar zijn dat GGO's apart opgeslagen zijn van gangbare gewassen.
!	2.23c	De teler moet zijn klanten informeren als hij gebruik maakt van GGO's.	In geval er gebruik wordt gemaakt van GGO's moet: * daarvan bewijs op het bedrijf aanwezig zijn * er een kopie van de wetgeving van land van productie aanwezig zijn op het bedrijf * bewijs van communicatie met de klant over gebruik van GGO's op het bedrijf aanwezig zijn en dat geleverde producten voldoen aan de klantspecifieke eisen. * aantoonbaar zijn dat GGO's apart opgeslagen zijn van gangbare gewassen.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.23d	De teler dient een plan op te stellen en uit te voeren waardoor het risico op vermengen van GGO en gangbare gewassen wordt geminimaliseerd.	In geval er gebruik wordt gemaakt van GGO's moet: * daarvan bewijs op het bedrijf aanwezig zijn * er een kopie van de wetgeving van land van productie aanwezig zijn op het bedrijf * bewijs van communicatie met de klant over gebruik van GGO's op het bedrijf aanwezig zijn * aantoonbaar zijn dat GGO's apart opgeslagen zijn van gangbare gewassen. * een gedocumenteerd plan aanwezig zijn waarin is beschreven hoe GGO (bijv gewassen en proeven) worden behandeld en opgeslagen om risico's op besmetting met gangbare gewassen te voorkomen en om de productintegriteit te behouden.
!	2.23e	GGO gewassen moeten apart van overige gewassen worden opgeslagen.	In geval er gebruik wordt gemaakt van GGO's moet: * daarvan bewijs op het bedrijf aanwezig zijn * er een kopie van de wetgeving van land van productie aanwezig zijn op het bedrijf * bewijs van communicatie met de klant over gebruik van GGO's op het bedrijf aanwezig zijn * aantoonbaar zijn dat GGO's apart opgeslagen zijn van gangbare gewassen.
	2.24	**Inzake geïntegreerde bestrijding:**	
!	2.24a	De teler moet kunnen aantonen dat hij per gewas minstens 2 van de maatregelen uit de categorie "preventie" toepast.	De teler kan aantonen dat hij voorzorgsmaatregelen neemt waardoor ziekten, plagen en onkruiden zoveel mogelijk worden voorkomen en ingrijpen wordt beperkt. Vb: goed uitgangsmateriaal, rassenkeuze, vruchtwisseling, bedrijfshygiene, bemesting, irrigatie, vanggewassen, tussenteelt en het stimuleren van natuurlijke vijanden.
!	2.24b	De teler moet kunnen aantonen dat hij per gewas minstens 2 van de maatregelen uit de categorie "observatie en monitoring" toepast.	De teler kan aantonen dat hij gegevens over wanneer en in welke mate plagen en natuurlijke vijanden aanwezig zijn verzamelt en interpreteert, zodat hij kan beslissen of ingrijpen nodig is. Vb: waarschuwingssystemen voor schimmels gebaseerd op temperatuur en luchtvochtigheid, vangbakken voor insecten en bodemmonsters voor aaltjes.
!	2.24c	De teler moet kunnen aantonen dat hij minstens 1 van de maatregelen uit de categorie "interventie" toepast.	De teler kan aantonen dat hij direct maatregelen neemt, als na waarnemen blijkt dat de voorzorgsmaatregelen onvoldoende zijn geweest en negatieve economische gevolgen heeft voor het gewas. Vb: Maatregelen die genomen kunnen worden zijn cultuurmaatregelen, mechanische bestrijding, feromoonverwarring, biologische bestrijding, natuurlijke vijanden, chemische bestrijding en resistentiemanagement. Nvt als interventie niet nodig is geweest.
	2.24d	Aanbevelingen om resistentie te voorkomen dienen te worden opgevolgd om effectiviteit van beschikbare gewasbeschermingsmiddelen te behouden.	
	2.25	**Massabalans**	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	2.25a	Van alle verkochte hoeveelheden en geregistreerde producten zijn verkoopregistraties aanwezig.	Verkoopgegevens zijn beschikbaar van alle geregistreerde producten (gecertificeerd en ongecertificeerd). Aangetoond moet worden dat er een consistent evenwicht is tussen gecertificeerde en ongecertificeerde in- en output. ~~Niet nvt.~~
!	2.25b	Voor alle producten moeten de hoeveelheden (geproduceerd, opgeslagen en/of ingekocht) worden geregistreerd en samengevat.	Hoeveelheden van de volgende producten moeten worden geregistreerd (volume of gewicht): * gecertificeerd * ongecertificeerd * binnenkomende (incl. ingekochte) * uitgaande * opgeslagen Ook moet een samenvatting worden gemaakt voor alle geregistreerde producten om het proces voor massabalansverificatie mogelijk te maken. Frequentie van massabalansverificatie moet bepaald worden en passen bij de schaalgrootte van de activiteiten, maar dient minimaal 1 keer jaar plaats te vinden. ~~Niet nvt.~~
!	2.25c	Conversieratio's en/of verliezen (input-output berekeningen van een bepaald proces) moeten tijdens de behandeling worden worden berekend en gecontroleerd.	Conversieratio's moeten berekend worden en beschikbaar zijn voor elk relevant behandelproces. Alle hoeveelheden productafval die gegenereerd worden, dienen geschat en of bepaald te worden. ~~Niet nvt.~~
!	2.26	Er moet een procedure zijn voor producten die niet aan de gestelde eisen voldoen en deze procedure moet zijn geïmplementeerd.	De procedure specificeert dat alle producten die niet aan de gestelde eisen voldoen, duidelijk moeten worden geïdentificeerd en in quarantaine moeten worden geplaatst, indien van toepassing. Deze producten moeten worden behandeld of verwijderd in overeenstemming met de aard van het probleem en/of specifieke klantvereisten.
!	2.27	Er wordt een plan voor voortdurende verbetering gedocumenteerd.	Het bedrijf wordt geëvalueerd en er worden verbeteringen vastgesteld. Deze verbeteringen worden opgenomen in een langetermijnplan dat maximaal drie jaar bestrijkt. Hierbij kan gedacht worden aan vermindering van gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen, kunstmest, water of vermeerdering van inzet van natuurlijke vijanden en minder schadelijke gewasbeschermingsmiddelen. Het plan bestaat uit relevante, zelf gedefinieerde doelstellingen en beschrijft hoe de vorderingen met betrekking tot elke doelstelling zullen worden gecontroleerd. Het plan kan oa het volgende omvatten: * Beschrijving van de verbeteringsdoelstelling * Huidige status, met datum van eerste doelbepaling * Geplande activiteit * Beoogd resultaat met geschatte datum van implementatie.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	2.28	Er zijn aanwijzingen dat een plan voor voortdurende verbetering wordt uitgevoerd.	De uitvoering van de vastgestelde punten in het plan voor voortdurende verbetering wordt met bewijzen onderbouwd. Het bewijs kan bestaan uit nieuwe procedures of nieuw beleid, het delen van gegevens (om veranderingen te kwantificeren), opleiding enz. Het plan voor continue verbetering wordt ondersteund door gedocumenteerd bewijsmateriaal. Het bijgehouden bewijsmateriaal kan het volgende omvatten: Werkelijke resultaten van de inspanningen, met gegevens van de evaluatie. Opmerkingen over waarom de inspanning al dan niet succesvol was. Indien een of meer doelstellingen niet zijn bereikt, motivering en beschrijving van verdere maatregelen.
!	2.29	Op het bedrijf (binnen de bedrijfsgrenzen) zijn geen gebieden met wettelijke erkende beschermingswaarde (of effectief beschermd door andere middelen) omgezet in landbouwgebied of in andere vormen van grondgebruik sinds 1 januari 2014.	Uit beschikbaar bewijs, zoals kaarten, luchtfoto's, of documenten die zijn verstrekt door lokale of nationale autoriteiten of bevoegde dienstverleners, moet blijken dat er sinds 1 januari 2014 geen gebied is omgezet in landbouwgebied of in andere vormen van grondgebruik in delen van het bedrijf (binnen de bedrijfsgrenzen) die aan het volgende kenmerk voldoet: * gebieden waar wettelijke bescherming die omzettingen verbiedt (gebieden die zijn erkend door nationale of lokale wetgeving, gebieden met relevante categorieen van de Internationale Unie voor behoud van de natuur (IUCN), gebieden die met behulp van andere effectieve middelen worden beschermd, etc.).
!	2.30	Op het bedrijf (binnen de bedrijfsgrenzen) zijn gebieden met wettelijke erkende beschermingswaarde (of effectief beschermd door andere middelen) die zijn omgezet in landbouwgebied of in andere vormen van grondgebruik tussen 1 januari 2008 en 1 januari 2014 al hersteld, of gaan bindend hersteld worden.	Uit beschikbaar bewijs, zoals kaarten, luchtfoto's of documenten die zijn verstrekt door lokale of nationale autoriteiten of bevoegde dienstverleners, moet blijken dat herstel is voltooid, of gaande is of gepland staat voor bindende implementatie, om de volledige omvang van de delen van het bedrijf terug te winnen (binnen de bedrijfsgrenzen) die aan het volgende kenmerk voldoen, waar die delen van het bedrijf zijn omgezet in landbouwgebied of in andere vormen van grondgebruik tussen 1 januari 2008 en 1 januari 2014: * gebieden waar wettelijke bescherming die omzettingen verbiedt (gebieden die zijn erkend door nationale of lokale wetgeving, gebieden met relevante categorieen van de Internationale Unie voor behoud van de natuur (IUCN), gebieden die met behulp van andere effectieve middelen worden beschermd, etc.).
	2.31	De kweker is op de hoogte van regelgeving m.b.t. invasieve uitheemse soorten in land van productie en bestemming.	* Wanneer het land van productie of elk beoogd land van bestemming een lijst heeft, dient deze er te zijn. Anders n.v.t. * Wanneer een dergelijke lijst bestaat, behoort de kweker aan te tonen wat de genomen maatregelen zijn om deze soorten in en om het bedrijf tegen te gaan.

3 Plant propagation material (n.v.t. voor sierteeltbedrijven met alleen eindproduct.
~~**Altijd van toepassing voor bollenteelt.**~~

3.1	**Substraten**	
3.1.1	De gedragscode van de substraatleverancier moet beschikbaar zijn.	De ~~producent~~teler beschikt over de gedragscode van de substraatleverancier met betrekking tot de milieustrategieën van het bedrijf. Indien substraatleverancier kan aantonen dat hij deelneemt aan RPP, dan akkoord.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	3.1.2	Specificatie voor alle substraten die op het bedrijf worden gebruikt dient beschikbaar te zijn.	Specificatie dient beschikbaar te zijn met volgende informatie: * Nutrientengehalte * Textuur * Doel van de substraten Indien substraat RHP-exact gecertificeerd is, dan akkoord.
	3.1.3	Er dient een nutrientenanalyse van de ingekochte substraten beschikbaar te zijn.	Nutrientenanalyse moet uitgevoerd zijn door onafhankelijk laboratorium. Indien substraat RHP-exact gecertificeerd is, dan akkoord.
	3.1.4	Er dient een ziektenanalyse van de ingekochte substraten beschikbaar te zijn.	Er dient een ziekteanalyse (bijv. Salmonell, listeria, E.coli) van de leveranvier van de substraten beschikbaar te zijn. Indien substraat RHP Horticulture gecertificeerd is, dan akkoord.
	3.1.5	De bulkdichtheid van het steenwol dient geregistreerd te zijn.	Registratie bulkdichtheid moet van elke partij steenwol beschikbaar zijn.
	3.1.6	Er dienen monsters van elke partij substraat te worden bewaard.	Van elke partij substraat worden monsters bewaard (tot aan verwachte oogstdatum). Indien substraat RHP Horticulture gecertificeerd is, dan akkoord.
	3.1.7	Substraten van verschillende bronnen en speficaties moeten gescheiden worden opgeslagen.	Opslagruimte moet zo zijn ingericht dat substraten van verschillende bronnen en specificaties gescheiden kunnen blijven en niet vermengd worden. Niet nvt.
	3.1.8	Opslag van substraten moet weerbestendig zijn.	Alle turf (los en in zakken) moet overdekt worden opgeslagen of afgedekt om milieuverontreiniging te voorkomen. Niet nvt.
	3.2	**Vermeerdering**	
!	3.2.1	Er dient een hygieneanalyse uitgevoerd te zijn voor zowel de vermeerderingsactiviteiten als het transport op het bedrijf.	Gedocumenteerde en actuele (jaarlijks herziene) risicoanalyse aangaande fysische, chemische en microbiologische verontreiniging en door mensen overdraagbare ziekten, specifiek voor de producten, moet beschikbaar zijn. Niet nvt.
!	3.2.2	Er dient een hygieneprocedure geimplementeerd te zijn voor het vermeerderingsproces.	Binnen het bedrijf is iemand aangewezen die verantwoordelijk is voor de implementatie van de hygieneprocedure. Niet nvt.
!	3.2.3	Werknemers dienen toegang te hebben tot handenwasgelegenheid (In de nabijheid van het werk).	Werknemers hebben toegang tot vaste of mobiele wasgelegenheid om handen te wassen en te desinfecteren.
!	3.2.4	Fust en gereedschap, gebruikt in productieprocessen, dient schoongemaakt en onderhouden te worden en beschermd tegen besmetting.	Herbruikbaar fust, gereedschap en overige apparaten en machines worden schoongemaakt en onderhouden. Er dient een schoonmaak- en ontsmettingsschema te worden gevolgd om besmetting van planten te voorkomen (min. 1 keer per jaar).
	3.2.5	Potten, bakken enz. mogen alleen voor planten worden gebruikt.	Potten, bakken enz. die bestemd zijn voor planten mogen alleen daarvoor gebruikt worden. In het geval karren, trailers, wagen enz. voor andere doeleinden zijn gebruikt dan planten dienen ze eerst ontsmet te worden, voordat er weer planten in vervoerd mogen worden.
	3.2.6	De vermeerderaar moet zich bewust zijn van het belang van de teeltwijze van het uitgangsgewas (bijv. bij vegatatief vermeerderde gewassen) voor de geregistreerde planten.	Tijdens de teelt van het uitgangsgewas worden technieken en maatregelen toegepast waardoor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in de geregistreerde planten geminimaliseerd kunnen worden.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	3.2.7	Plantaardig uitgangsmateriaal dient zijn terug te traceren tot aan leverancier en partijnummer.	Registraties van leveranciers van plantaardig uitgangsmateriaal met identificatie van het partijnummer moeten worden bijgehouden, die traceerbaarheid aantonen. Uitgangsmateriaal moet tenminste 3 maanden geteeld worden onder eigendom van de aanvrager/ gecertificeerde producent voordat het als gecertificeerd materiaal verkocht mag worden. Wanneer de teeltcyclus korter dan 3 maanden is, moet tenminste tweederde van de teeltcyclus worden uitgevoerd op het bedrijf van de aanvrager/gecertificeerde producent. Niet nvt
	3.2.8	Van de leverancier van plantaardig uitgangsmateriaal dient documentatie beschikbaar te zijn mbt GGO-status van het geleverde materiaal.	Document moet beschikbaar zijn waarin GGO-status van geleverde materiaal is beschreven.
	3.2.9	Geteelde planten dienen tolerant/resistent te zijn tegen, commercieel gezien belangrijke ziekten en plagen.	Vermeerderaar kan aantonen dat geteelde rassen resistent/tolerant zijn tegen belangrijke ziekten en planten, indien beschikbaar en kan de raskeuze onderbouwen.
	3.2.10	Plantaardig uitgangsmateriaal van verschillende bronnen, soorten en rassen dient te worden gescheiden om verontreiniging van partijen te voorkomen.	Niet nvt
		Vermeerderingsregistraties moeten het volgende bevatten:	
	3.2.11	Zaai-/plantschema	Ras en partijnummer/bron van gebruikt plantaardig uitgangsmateriaal moeten vermeld zijn in registratie van zaai-/plantschema Niet nvt.
	3.2.12	Partijnummer van het substraat	Niet nvt
	3.2.13	Referentie van de klant	Aantoonbaar dmv bijv.: code en/of naam en/of inkooporder nummer.
	3.2.14	Verspeen-/verpootschema	Indien van toepassing
	3.2.15	Er dient registratie beschikbaar te zijn (op elk rek of elke bak) indien gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt die de gezondheid van klanten of werknemers zou kunnen aantasten.	Indien voorafgaand aan verzending van het bedrijf nog gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast moeten de registraties daarvan en eventueel relevante labels die waarschuwen voor veiligheid en gezondheid bevestigd worden op de betreffende bakken/rekken.

4 Vermeerderingsfaciliteiten (n.v.t. voor sierteeltbedrijven met alleen eindproduct). ~~**Altijd van toepassing voor bollenteelt.**~~

De volgende onderhoudsschema's en registraties moeten zijn ingesteld:

4.1.1	Voor teeltruimte/kasconstructie	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden.
4.1.2	Voor ventilatiesysteem (indien van toepassing)	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden. Indien gebruik wordt gemaakt van onderaannemers worden facturen geaccepteerd als registratie van het uitgevoerde onderhoud.
4.1.3	Voor verwarmingssysteem (indien van toepassing)	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden. Indien gebruik wordt gemaakt van onderaannemers worden facturen geaccepteerd als registratie van het uitgevoerde onderhoud. Indien de verwarmingsbron op het bedrijf aanwezig is, kan een inspectie vereist zijn.
4.1.4	Voor verlichtingssysteem (indien van toepassing)	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden. Indien gebruik wordt gemaakt van onderaannemers worden facturen geaccepteerd als registratie van het uitgevoerde onderhoud.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

4.1.5	Voor CO2-verrijkingssysteem (indien van toepassing)	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden. Indien gebruik wordt gemaakt van onderaannemers worden facturen geaccepteerd als registratie van het uitgevoerde onderhoud.
4.1.6	Voor kiemruimte (indien van toepassing)	Alle onderhouds- en schoonmaakactiviteiten dienen gepland en geregistreerd te worden. Indien gebruik wordt gemaakt van onderaannemers worden facturen geaccepteerd als registratie van het uitgevoerde onderhoud.
4.1.7	Locatie en apparaten voor verwerken van planten en zaden dienen schoongemaakt en onderhouden te worden om besmetting te voorkomen.	Proceslijnen, machiens, muren, vloeren etc. moeten worden schoongemaakt en onderhouden volgens schoonmaakschema en registraties hiervan moeten worden gedocumenteerd. Niet nvt
4.1.8	Onkruiden op het bedrijf dienen bestreden te worden.	Bestrijden in zowel kassen als op rest van het bedrijf. Onkruidvrije stroken worden onderhouden rond de buitenkant van de kassen en voorbereidingsruimtes.
	Schoonmaken	
4.1.9	Rekken dienen schoongemaakt te worden voordat er een nieuwe partij in wordt geplaatst. Daarnaast moeten ze jaarlijks worden ontsmet.	Rekken worden schoongeborsteld om eventuele resten te verwijderen. Volgens schoonmaakrooster worden rekken jaarlijks gewassen met een biocide. Schoonmaken wordt geregistreerd.
4.1.10	De zaaimachine dient tussen de verschillende rassen/soorten schoongemaakt te worden.	Schoonmaken wordt geregistreerd.
! 4.1.11	Van het gebruik van biociden voor het wassen van trays dienen registraties bijgehouden te worden.	Registraties moeten het volgende bevatten: * handelsnaam van het product * hoeveelheid biociden * minimale interval tussen toepassen van een biocide en het vullen van een tray met media.
4.1.12	Het bedrijf dient een vergunning te hebben indien van toepassing, wanneer geloosd wordt vanuit de tray-wasfaciliteit.	Indien een lozingsvergunning noodzakelijk is, moet deze aanwezig zijn op het bedrijf. Deze moet afgegeven zijn door de desbetreffende instantie, waardoor het lozen wordt goedgekeurd.
4.1.13	Ontwerp van de vloeren dient zo te zijn dat er afwatering plaatsvindt als er water wordt gebruikt bij het schoonmaken.	vloeren met afschot en/of afwateringskanalen worden vrij en opgeruimd gehouden, zodat afwatering kan plaatsvinden.
4.1.14	Afgekeurde planten en afval dienen op duidelijk aangewezen plaatsen te worden opgeslagen. Deze plaatsen dienen schoongemaakt en gedesinfecteerd te worden.	Gedocumenteerde registraties van het schoonmaken worden bijgehouden.
4.1.15	Schoonmaken-, smeermiddelen enz. dienen bewaard te worden op een daarvoor aangewezen plek, gescheiden van planten en materialen die voor het	Alleen daartoe bevoegde medewerkers hebben toegang tot deze opslagplek.
4.1.16	**Veiligheid en hygiene** Boven zaai- en opslaglocaties dienen breukvrije lampen of lampen met een beschermkap gebruikt te worden.	Verontreiniging van planten als gevolg van breken moet worden voorkomen.
4.1.17	Er dienen procedures beschikbaar te zijn hoe om te gaan met glas en doorzichtig hard kunststof.	Procedures moeten beschikbaar zijn hoe om te gaan met breuk van glas en hard kunststof in vermeerderingskassen en op locaties waar voorbereiding en opslag plaatsvindt.
4.1.18	Toegang van plaag- en huisdieren tot locaties dient beperkt te zijn.	Besmetting van planten dient te worden voorkomen. Bestrijding mag worden uitbesteed, doeltreffendheid moet worden geregistreerd en aangetoond.
4.1.19	Schone rekken en trays dienen gescheiden te worden van rekken/trays die teruggekomen zijn van klanten, van het veld en die besmet/verontreinigd kunnen zijn.	Er zijn voorzieningen om schone rekken/trays te scheiden van vuile, zodat besmetting van planten die van het bedrijf worden gestuurd wordt voorkomen.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

	4.1.20	Er dient een noodstroomvoorziening te zijn in geval stroomuitval.	Er moet voldoende capaciteit zijn. Mag in eigendom zijn of gehuurd (moet bewijs zijn dat capaciteit voldoende is). Naast meterkast is krachtstroomaansluiting beschikbaar.
	5	**Gezondheid, veiligheid en welzijn van medewerkers (n.v.t. voor sierteeltbedrijven met alleen eindproduct). ~~Altijd van toepassing voor bollenteelt.~~**	
!	5.1	Het bedrijf dient over een werkgeversaansprakelijkheidsverzekering te beschikken als dit volgens lokale wetgeving vereist is.	Certificaat en arbobeleid moeten zichtbaar aanwezig zijn.
	5.2	Medewerkers die gewasbeschermingsmiddelen toepassen op het bedrijf moeten regelmatig een medisch onderzoek krijgen.	Medisch onderzoek is overeenkomstig lokale wetgeving/ aanbevelingen. Medewerkers in een werkplaatsomgeving dienen ook een medisch onderzoek aangeboden krijgen (indien dit is aangegeven nav de risico-inventarisatie).
!	5.3	Er dient een introductie-trainingsprogramma te zijn voor alle nieuwe medewerkers.	Programma bevat: * gezondheids- en veiligheidseisen * noodprocedures * EHBO * hygiene-eisen Training moet gedocumenteerd worden.
!	5.4	Er dient een ongevallenboek aanwezig te zijn op het bedrijf.	Er dient een systeem aanwezig te zijn voor het melden en registreren van ongevallen die zich voordoen op het bedrijf (of locatie). Niet n.v.t.
	6	**Handelsvoorwaarden (nvt voor sierteeltbedrijven met alleen eindproduct). ~~Altijd van toepassing voor bollenteelt.~~**	
	6.1	Algemeen	
!	6.1.1	Handelsvoorwaarden dienen aan klanten te zijn gecommuniceerd.	Voorwaarden waaronder het bedrijf handelt, moeten naar alle klanten zijn gecommuniceerd.
!	6.1.2	Orders richting klanten dienen te worden bevestigd.	Orderbevestiging moet volgende bevatten: * verwijzing naar handelsvoorwaarden * ras * hoeveelheid * celgrootte * leverdatum en tijd * specificatie * prijs
	6.1.3	Voor elke order die wordt verzonden dient een gedetailleerde factuur te worden opgesteld.	Voor elke order dient op de factuur het volgende te worden vermeld: * partijnummer * ras * celgrootte * hoeveelheid Op verzoek van de klant zijn nadere gegevens over toegepaste gewasbeschermingsmiddelen en data van toepassing beschikbaar. Indien gewasbeschermingsmiddelen vlak voor verzenden zijn toegepast, moeten alle bakken voorzien van etiketten met daarop: naam van het gewasbeschermingsmiddel, hoeveelheid en datum van toepassing.
!	6.1.4	Er dient aan landelijke wetgeving ten aanzien van officiele certificering te worden voldaan.	Registraties van relevante officiele bedrijfsregistraties en inspecties dienen te worden bijgehouden door het bedrijf (bijv. EU- plantenpaspoortnummer).
!	6.1.5	Er dienen registraties bijgehouden te worden van het aantal planten dat per locatie is geleverd.	Registraties van aantal planten dat geleverd is in een productiejaar per locatie.
	6.2	**Kwaliteitsgaranties**	

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

!	6.2.1	Alle planten dienen met een gedocumenteerde kwaliteitsgarantie of gecertificeerde productgarantie te worden geleverd.	Bij alle geleverde planten dient een document te worden geleverd waarin wordt aangegeven dat het uitgangsmateriaal voldoet aan de geldende richtlijnen en gezond is en geschikt voor het doel. Vb kwaliteitscertificaat, aflevervoorwaarden, plantenpaspoorten enz. * Niet nvt
	7	**Voorkomen van voedselfraude (nvt voor PPM bloemen en planten)**	
	7.1	Er dient een risico-inventarisatie aanwezig te zijn gericht op kwetsbaarheid voor voedselfraude.	Een gedocumenteerde risico-inventarisatie voor het identificeren van mogelijke voedselfraude is aanwezig, actueel en wordt uitgevoerd.
	7.2	Er dient een plan aanwezig te zijn om voedselfraude tegen te gaan en dit dient geimplementeerd te zijn.	Gedocumenteerd plan is aanwezig en geimplementeerd met daarin maatregelen die zijn getroffen met betrekking tot geidentificeerde bedreigingen op het gebied van voedselfraude.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

Bijlage A: NL MPS-GAP Sanctiereglement

	Voorschrift	Afwijking voorschrift	Sanctie
1	**Eisen schema MPS-GAP**		
1.1	**Certificatieaudit**		
1.1a	Er dient te worden voldaan aan alle eisen zoals gesteld in het certificatieschema MPS-GAP.	Er is een afwijking geconstateerd.	Deelnemer dient binnen 28 dagen na ontvangst van het resultaat van de audit aantoonbaar corrigerende maatregelen te nemen
1.1b	Corrigerende maatregelen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd binnen de gestelde termijn.	Corrigerende maatregelen zijn niet of niet aantoonbaar uitgevoerd binnen de gestelde termijn.[1]	Er wordt een nieuwe audit ingepland.
1.2	**Periodieke controle**		
1.2a	Er dient te worden voldaan aan de eisen zoals gesteld in het certificatieschema MPS-GAP.	Er moet worden voldaan aan de verplichte controlepunten. Er moet worden voldaan aan de eisen die in het MPS-GAP-certificatieschema zijn vastgelegd. Er is een non-conformiteit vastgesteld: naleving is vastgesteld voor minder dan 95% van de minor controlepunten of voor minder dan 100% van de verplichte controlepunten. Waarschuwing.	Waarschuwing. Het certificaat wordt terug getrokken. Deelnemer dient binnen 28 dagen na ontvangst van het resultaat van de audit aantoonbaar corrigerende maatregelen te nemen.
1.2b	Er dient een interne audit te zijn uitgevoerd.	De interne audit is niet uitgevoerd.	Audit wordt afgebroken.
1.2c	Corrigerende maatregelen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd binnen de gestelde termijn.	Corrigerende maatregelen zijn niet of niet aantoonbaar uitgevoerd binnen de gestelde termijn.[1]	Het certificaat wordt terug getrokken. De overeenkomst wordt tijdelijk opgeschort totdat corrigerende maatregelen aantoonbaar zijn

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

1.2d	Aanpassingen in het certificatieschema dienen te worden geïmplementeerd door de deelnemer.	Aanpassingen zijn niet geïmplementeerd door de deelnemer.	Het certificaat wordt terug getrokken. De overeenkomst wordt tijdelijk opgeschort totdat corrigerende maatregelen aantoonbaar zijn
1.2e	Corrigerende maatregelen / implementatie van de aanpassingen dienen bij tijdelijke opschorting van de overeenkomst binnen ~~6~~ 12 maanden te worden aangetoond.	De corrigerende maatregelen / implementatie van de aanpassingen is niet aangetoond binnen de termijn van ~~6~~ 12 maanden.	De overeenkomst wordt ontbonden.
1.3	De onaangekondigde audit kan niet plaatsvinden.	De onaangekondigde audit kan niet doorgaan als gevolg van niet-gerechtvaardigde redenen.	De overeenkomst wordt opgeschort.
		De CI vindt bewijzen van fraude en/of kan motiveren dat er een gebrek is aan vertrouwen dat aan de eisen van MPS-GAP wordt voldaan.	De overeenkomst wordt ontbonden.
		Er is sprake van een contractuele tekortkoming.	De overeenkomst wordt ontbonden.
1.4	Tijdens audit wordt geconstateerd dat er sprake is van een ernstige bedreiging voor werknemers, het milieu, consumenten en/of		Onmiddelijke opschorting

Als de opschorting vrijwillig is, dan zijn de periode en corrigerende maatregelen voor naleving vastgesteld door de producent zelf, welke overeengekomen moeten worden met de betreffende CI, maar moeten worden afgesloten voordat opnieuw geregistreerd wordt.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

1 Aantoonbaar corrigeren betekent dat schriftelijk/visueel bewijsmateriaal aan CI ter beschikking wordt gesteld.

2 De tijdelijke opschorting van de overeenkomst duurt maximaal ~~6~~ 12maanden. Indien corrigerende maatregelen niet aantoonbaar zijn genomen zal daarna de overeenkomst worden ontbonden.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

Bijlage B: Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in landen die uitbreidingen toestaan

Toelating in Land van Gebruik		Veiligheidsvoorschriften voor gebruik in deze situatie (voor gebruiker en omgeving (milieu)).	Goedkeuring van gewasbeschermingsmiddelen voor gebruik in individuele gewassen.
A	**ER BESTAAT GEEN TOELATING** Er is mogelijk monitoring op gewasbeschermingsmiddelen op importproducten.	Gewasbeschermingsmiddelen die zijn gebruikt moeten een duidelijke richtlijn bevatten voor de gebruiker om een veilig gebruik van het middel in overeenstemming met de "Internationale Code van Gedrag met betrekking tot de Distributie en het gebruik van Gewasbeschermingsmiddelen" (FAO Rome 2002).	Uitbreidingen op huidige toelating zijn toegestaan.
B	**ER BESTAAT TOELATING** Geïmporteerde gewasbeschermingsmiddelen zijn toegestaan voor verkoop met het etiket van het land van herkomst. Dit kan in aanvulling op nationale labels voor de gewasbeschermingsmiddelen.	De toepasser van de gewasbeschermingsmiddelen die gebruikmaakt van direct geïmporteerde middelen moet duidelijke richtlijnen ontvangen voor een veilig gebruik van het product. De richtlijnen kunnen in de vorm van een vertaald etiket zijn of regels die zijn verstrekt door de distributeur.	1.Het geïmporteerde gewasbeschermingsmiddel heeft een label welke overeenkomt met de nationale goedkeuring.
			2. Het geïmporteerde gewasbeschermingsmiddel heeft een etiket welke verschilt van de huidige toegelaten middelen op nationaal niveau. Dan kan het gewasbeschermingsmiddel worden gebruikt op het gewas waar een wettelijke toelating voor is.
			3. Het gewas is niet genoemd op het nationale etiket. Uitbreidingen op de toelating zijn toegestaan, als de nationale toelating deze handeling niet verbiedt.

UITZONDERING:
Daar waar veldproeven worden uitgevoerd door producenten in samenwerking met de overheid voordat er definitieve veldproeven zijn, voor de toelating van het gewasbeschermingsmiddel, kan de producent een MPS-GAP certificaat ontvangen, zelfs als een gedeelte van het product wordt vernietigd voor verdere onderzoeken. Er moet een heldere traceerbaarheid zijn en informatie over de oppervlakte welke gebruikt is voor de proeven. De producent moet ook officiële documenten hebben die aangeven dat de producent deelneemt aan een legale veldproef in volledige overeenstemming met de wetgeving in het land van productie. Verder moeten er duidelijke procedures zijn over de beheersing en management van deze veldproeven. De gewasbeschermingsmiddelen die worden beproefd zijn niet toegestaan op het product welke gecertificeerd dient te worden en analyses mogen geen residu van dit gewasbeschermingsmiddel aantonen.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

BIJLAGE C: AANVULLENDE BESLUITEN

AANVULLEND BESLUIT
MPS-GAP versie 12.
December 2024

MPS-GAP heeft een gecombineerde standaard voor zowel sierteeltproducten als uitgangsmateriaal, die als verschillende hoofdstukken in de standaard zijn opgenomen.

Binnen GLOBALG.A.P. zijn sierteelt en uitgangsmateriaal echter twee aparte standaarden. Door de benchmarking van MPS-GAP met GLOBALG.A.P. moet MPS zich houden aan de GLOBALG.A.P.-standaarden en de uitgifte van nieuwe versies.

Dit betekent dat MPS-GAP gebonden is aan de releasedata van nieuwe versies van GLOBALG.A.P. voor zowel sierteelt als uitgangsmateriaal. De nieuwe versie van de sierteeltstandaard is gebenchmarkt met GLOBALG.A.P. versie 6. De hoofdstukken over uitgangsmateriaal (Plant Propagation material PPM) zijn echter nog niet geactualiseerd door GLOBALG.A.P. en blijven daarom gebenchmarkt met versie 5.2. GLOBALG.A.P. heeft nog geen versie 6 van PPM uitgebracht, waardoor MPS deze benchmark nog niet heeft kunnen uitvoeren.

Overgangstermijn
Met versie 12 van MPS-GAP is er een overgangstermijn voor bedrijven die alleen een certificaat hebben voor uitgangsmateriaal (PPM). Deze bedrijven zullen op MPS-GAP versie 11.1 worden geaudit totdat GLOBALG.A.P. een nieuwe PPM-versie uitbrengt en MPS-GAP hiermee gebenchmarkt is.

© 2024 MPS, Nederland. Alle rechten voorbehouden.